

gazeta sucholeska

Stary Bate
CHLUDOWO

Filia CKiBP oficjalnie
OTWARTA!

27 par świętowało Złote Gody

Startuje Sucholeski Rower Gminny

W kwietniu Turniej Tańca online

Bezpłatny miesięcznik mieszkańców gminy Suchy Las
Biedrusko • Chłudowo • Gołęczewo • Jelonek • Osiedle Grzybowe • Suchy Las
Suchy Las Wschód • Zielątkowo • Złotkowo • Złotniki Osiedle • Złotniki Wieś

ROMBUD

www.rombud.pl
DOMY ENERGOOSZCZĘDNE

- DOMY na sprzedaż
- KUPIĘ działki budowlane
- BUDOWA domów pod klucz
- PROJEKTOWANIE
- OPTYMALIZACJA kosztów budowy

Suchy Las • tel. 502 313 613 • www.rombud.pl

Specjalistyczny Gabinet Stomatologiczny

dr n. med. Tamara Pawlaczyk-Kamieńska
specjalista protetyki stomatologicznej

- stomatologia estetyczna
- odbudowa estetyczna koron zębów
- licówki
- wkłady koronowe – inlay
- korony porcelanowe
- protezy bezklamrowe
- endodoncja
- rentgen stomatologiczny

Plac Grzybowy 22
62-002 Złotniki
tel.: 61 811 60 98

czynne: pon., wt., czw. 14.00 – 20.00
śr., pt. 9.00 – 16.00

ptyk Michalak

Salony optyczne w Poznaniu od 1992 roku

Suchy Las, Plac Nowy Rynek 2, tel. 535 993 155
Zapraszamy pn - pt: 10:00 - 18:00

- Okulary na raty!
- Profesjonalne badanie wzroku
- Realizacja recept NFZ
- Markowe soczewki progresywne:
NIKON, JZO, ESSILOR
- Soczewki kontaktowe i płyny
- Atrakcyjne promocje (szczegóły w salonie)
- Wysoka jakość to nasz priorytet od 1992 roku

www.optykmichalak.pl

Zapraszamy do salonów OPTYK MICHALAK:

Poznań, Os. Bolesława Śmiętego 17
tel. 618 261 074 ■ Pn - Pt: 10:00 - 18:00, Sob 10:00 - 14:00
Poznań, Os. Marysieńki 25 (przychodnia Hipokrates)
tel. 618 255 158 ■ Pn - Pt: 9:00 - 17:00

NA SPRZEDAŻ lokal mieszkalny 96 m²
(4 pokoje, 2 łazienki), ogródek
STAN DEWELOPERSKI,
os. zamknięte – SUCHY LAS

tel. 662 006 590
www.imperialhouse.pl

IMPERIAL HOUSE
Real Estate

profesjonalnie i solidnie

RENOWACJA TAPICERKI

tel. 501 734 480

tylko
TERAZ

WIELKAMOC na WIELKANOC

zamów instalację
fotowoltaiczną wraz
z montażem, a klimatyzator

Haier TUNDRA PLUS 2.6 kW

otrzymasz tylko
ZA 1 ZŁ* +VAT

* szczegóły na www.getfree.pl

WAŻNA OD 22.03. DO 30.04.2021
LUB DO WYCZERPANIA ZAPASÓW

ul. Akacyjowa 4, 62-002 Suchy Las, tel. 666 22 31 22

GETFREE

AUTOMATYKA DO BRAM

Ogrodzenia – bramy

602 45 88 47

Chludowo, ul. Poznańska 19

ZAKŁAD STOLARSKI

EXMEBLE

na każdy wymiar

Chludowo, ul. Nad Torem 15A
tel.: 602 249 728, 61 811 65 65
www.ex-meble.pl
piotr.nowicki@ex-meble.pl

Z okazji

Świąt Wielkanocnych

życzymy Państwu wszelkiej pomyślności
zarówno w życiu osobistym, jak i zawodowym.
Dużo zdrowia, jak najmniej trosk, siły i wiary.
Niech ten piękny, świąteczny czas spędzony
z Najbliższymi przy wielkanocnym stole
napelni Was radością i spokojem.

Przewodnicząca
Rady Gminy Suchy Las
Anna Ankiewicz

Wójt
Gminy Suchy Las
Grzegorz Wojtera

Bo w PIT ważne jest miejsce **ZAMIESZKANIA!**

SuchyLas
+FOR YOU

**Rozliczając swój PIT w miejscu zamieszkania, sprawiasz że
Nasza Gmina z roku na rok staje się piękniejsza.**

Wystarczy, że w rocznym zeznaniu podatkowym wpiszesz miejsce swojego zamieszkania
i wskażesz urząd skarbowy właściwy miejscowo dla Twojej gminy!

Stary Bar uważam za otwarty!

„Niech się mury pną do góry. Zbudowano Stary Bar. Dziękujemy naszej Gminie za ten dar”. To słowa piosenki, którą na otwarcie „Starego Baru” w Chludowie – filii Centrum Kultury i Biblioteki Publicznej Gminy Suchy Las przygotowała Chludowska Mazelonka. Uroczystość, co prawda bez publiczności ze względu na sytuację epidemiczną w kraju, odbyła się w niedzielę 21 marca.

Mieszkańcy mogli jednak wirtualnie uczestniczyć w tym ważnym dla lokalnej społeczności, a zarazem historycznym wydarzeniu. Transmitowane było ono drogą internetową. Towarzyszące mu występy artystyczne zostały wcześniej nagrane w „Starym Barze”. Natomiast „na żywo” w chludowskiej sali koncertowej hejnał Gminy Suchy Las wykonał trębacz Orkiestry Dętej Chludowo Marcin Piechuła. Tego dnia uroczystość swoją obecnością uświetnili Wójt Gminy Suchy Las Grzegorz Wojtera, Dyrektor CKiBP Andrzej Ogórkiewicz oraz Radny Gminy Suchy Las z Chludowa Zbigniew Hącia.

– Dzisiaj „Stary Bar” w Chludowie otwiera nowy rozdział, albo można powiedzieć, że zyskuje nowe życie. Żeby tak się stało musimy go oficjalnie otworzyć – na powitanie powiedział Dyrektor CKiBP. Andrzej Ogórkiewicz poprosił Wójta Gminy o oficjalne otwarcie „Starego Baru”.

– Dzisiejszy dzień jest dniem bardzo ważnym i radosnym. Zapewne byłby jeszcze bardziej radośniejszy, gdybyśmy dzisiaj mogli się tutaj wszyscy spotkać – podkreślił wójt Grzegorz Wojtera. – Wierzę jednak, że już niebawem będziemy mogli w pełni korzystać z tego, co ten budynek może nam zaoferować. A dać może naprawdę sporo. I to wynika z kreatywności nie tylko urzędników oraz projektantów, ale również dużego zaangażowania społeczności lokalnej. Droga była długa.

Decyzja, która zapadła kilka lat temu budziła sporo kontrowersji, ale tylko i wyłącznie z powodów finansowych. Zdawaliśmy sobie sprawę, że renowacja zabytkowego budynku nie jest rzeczą ani łatwą, ani tanią. Niemniej

Zbigniew Hącia, Grzegorz Wojtera, Andrzej Ogórkiewicz

jednak, dzisiaj śmiało możemy powiedzieć, że opłaciło się. Opłaciło się przejść tę dyskusję, napisać wniosek o dofinansowanie – na realizację tej rewitalizacji otrzymaliśmy bardzo dużą dotację z Urzędu Marszałkowskiego. To pozwoliło nam zrealizować wszystkie zamierzenia, które mieliśmy względem tego budynku i rozbudować go o dodatkowy moduł w tej części, w której teraz jesteśmy. Jest to z całą pewnością sukces sucholeckiego samorządu. Sukces wspólny – ratowanie zabytków w połączeniu ze stwarzaniem bazy umożliwiającej rozwój stowarzyszeń, działalności lokalnego środowiska. I moim zdaniem jest to najlepszy kierunek. Cieszę się, że wspólnie ten cel osiągnęliśmy. Wszystkim zaangażowanym w

projekt serdecznie dziękuję.

Na ten moment w „Starym Barze”, zgodnie z wytycznymi epidemicznymi w kraju, spotykają się lokalne stowarzyszenia i zespoły, które podczas prób ćwiczą i doskonalą swoje umiejętności. O ich wysokim poziomie artystycznym można było przekonać się wielokrotnie. Co oczywiste, profesjonalizm widać i słyszać także w występach przygotowanych i nagranych specjalnie na tę okazję – otwarcie „Starego Baru”. Na deskach chludowskiej sceny zaprezentowały się Orkiestra Dęta Chludowo pod batutą Krzysztofa Żeleśkiewicza, Chludowska Mazelonka pod kierownictwem muzycznym Aliny Forysiak oraz Zespół Pieśni i Tańca „Chludowanie”.

– Jesteśmy dumni z tego, że mamy taki piękny ośrodek kultury, który będzie służył naszym organizacjom. One poprzez swoją działalność pięknie promują nie tylko Chludowo, ale i całą gminę – podkreślił podczas uroczystości otwarcia radny Zbigniew Hącia. – Dzisiaj mogę podziękować Panu Wójtowi, Panu Marszałkowi, który

także nie szczędził środków na remont tego obiektu. Dziękuję również Radnym poprzedniej kadencji, w szczególności Radnym Gminy Razem, ale także wszystkim Radnym tej kadencji, że dołożyli swoją cegiełkę do tego, żeby ten obiekt powstał na nowo.

Dyrektor CKiBP dodał, że 25 kwietnia, jeśli nic nie stanie na przeszkodzie, w „Starym Barze” zaplanowane jest spotkanie dla mieszkańców. Póki co obiekt można zwiedzać wirtualnie. Zapraszamy także do zapoznania się z jego historią, o której opowiada radny Zbigniew Hącia.

Barbara Stachowiak

Kultura, że hej!

W tym roku mija 110 lat od budowy „Starego Baru” w Chludowie. I zapewne nie byłoby w tym nic nadzwyczajnego, gdyby nie fakt, że budynek ten odradza się na nowo. Znowu będzie wizytówką miejscowości, miejscem, które będzie tętnić życiem.

A jaka jest historia „Starego Baru”? Opowiada o niej radny Zbigniew Hącia, mieszkaniec Chludowa, historyk, emerytowany nauczyciel, orędownik modernizacji tego obiektu.

W 1909 roku Chludowo wraz z Zielątkowem i przyległymi ziemiami zostało wykupione od Almy von Treskow przez Pruską Komisję Kolonizacyjną. W 1916 roku na terenie Chludowa i Zielątkowa było 76 gospodarstw zamieszkiwanych przez społeczność niemiecką. To właśnie dla tej społeczności, w celach jej integracji, w 1911

roku w Chludowie powstał zajazd z restauracją i dużą salą taneczną. Przy zajęździe, w miejscu obecnych pawilonów handlowych, została wybudowana wielka stodoła, w której była stajnia dla koni, a obok znajdowała się kuźnia.

W 1922 roku Niemcy, zgodnie z postanowieniem Traktatu Wersalskiego, opuścili Chludowo. Do Chludowa zaczęli napływać Polacy z różnych rejonów Polski, a nawet świata – z terenów dzisiejszej Rzeszowszczyzny, Pomorza, ze Śląska czy Mołdawii. Wszystko zapisane jest w księgach metry-

kalnych, które swego czasu badałem.

Zajazd w tamtym okresie przeszedł w prywatne ręce rodziny Ławickich i nadal służył społeczeństwu Chludowa. Odbywały się w nim najróżniejsze spotkania (dowodem na to są zachowane zdjęcia, np. przedstawiające stowarzyszenia: Powstańców Wielkopolskich i Wojaków, Ochotniczej Straży Pożarnej czy Młodych Polek) oraz zabawy taneczne. Potańcówki organizowane były również w ogrodzie (obok na działce przy ulicy Poznańskiej), gdzie znajdował się krąg taneczny, i gdzie była również strzelnica. Ciekawostką okresu międzywojennego jest to, że na te zabawy przychodzili żołnierze z Biedruska. A że po wojnie chłopów brakowało, to w związku z tym zawiązało się wiele małżeństw. W Chludowie nadal mieszkają ludzie, których

protopłaści służyli w Biedrusku i tutaj poznali swoje dziewczyny.

Przyszła wojna. Zabudowania te znów służyły Niemcom. Ale nastał rok 1945. Proszę sobie wyobrazić, że kiedy tylko Niemcy opuścili Chludowo, to już 28 lutego we wsi uruchomiono polską szkołę, a dwa dni wcześniej w zajeździe, w Sali Ławickiej (zwanej tak od nazwiska właścicieli) zorganizowano zabawę, radosne spotkanie towarzyskie z okazji wyzwolenia. Wydarzenie to zostało odnotowane w kronice szkolnej. Drugim ważnym wydarzeniem, które świętowano także w Sali Ławickiej była elektryfikacja wsi w 1948 roku. Mało tego, do Chludowa przyjeżdżało kino objazdowe i wyświetlane były tu filmy, a Koło Gospodyń Wiejskich w tym miejscu wystawiło sztukę teatralną. Budynek służył wsi i jej mieszkańcom. Na parterze działał sklep spożywczy oraz sklep przemysłowy. I tak trwało to do roku 1971.

W 1966 roku rodzina Ławickich sprzedała cały obiekt Rejonowej Spółdzielni Zaopatrzenia i Zbytu w Poznaniu. Powstały tu „gieesy”, a salę taneczną zaadaptowano na magazyn cementu, wapna, nawozów itp. Można sobie wyobrazić, że w niedługim czasie wszystko zostało kompletnie zdewastowane – podłoga, scena – obraz nędzy i rozpaczy. Tę wielką stodołę rozebrano w 1966 roku. Cegła z niej posłużyła m.in. do budowy remizy OSP przy ulicy Tysiąclecia. Mam nawet zdjęcie, na którym widać, jak dzieci opukują cegłę z zaprawy. W 1971 roku w miejscu stodoły pobudowane zostały pawilony handlowe. Są to te same, które dziś stoją przy ulicy Szkolnej. W jednym znajdował się sklep przemysłowy, w drugim sklep spożywczy, a w środkowym mięsny. Natomiast w budynku zajazdu, na parterze powstał właśnie bar. Było to rok 1971.

Tak się szczęśliwie złożyło, że w 1970 roku wieś Chludowo wygrała konkurs ogłoszony przez „Gazetę Poznańską” na wzorową wieś i wzorowego sołtysa. W nagrodę otrzymała 100 tys. zł. Gromadzka Rada, która w tym czasie miała swoją siedzibę w Chludowie, weszła w kontakt ze spółdzielnią. I tak pieniądze z wygranego konkursu oraz ze zbiórki ogłoszonej wśród ludności zostały przeznaczone na remont

zniszczonej sali tanecznej. Kultura, że hej! Na piętrze budynku powstał ośrodek zdrowia. Mieszkańcy nie musieli już jeździć do Suchego Lasu. Na miejscu mieli lekarza ogólnego, gabinet zabiegowy i stomatologa. Wszyscy się z tego cieszyli.

Przyszł rok 1973. Zapadła decyzja o remoncie starej szkoły, która znajdowała się w miejscu dzisiejszej. Budynek z 1865

Pomieszczenia po nim pozostały puste. W budynku nadal funkcjonował bar.

W 1995 roku obiekt poza pawilonami handlowymi został sprzedany prywatnej osobie. Ta odsprzedała go dalej. Nowy właściciel wydzierżawił budynek z salą taneczną. Otwarta została restauracja – bar, organizowane były najróżniejsze imprezy okolicznościowe, dyskoteki.

Natomiast spółdzielczy bar został przeniesiony do pawilonu handlowego. W tym czasie w Chludowie były dwa bary, praktycznie działające obok siebie. Dla rozróżnienia, ten znajdujący się w dzierżawionym budynku z początku minionego wieku nazywany był przez miejscową ludność „starym barem”. Nazwa ta przylgnęła do tego obiektu i funkcjonuje do dziś, teraz już oficjalnie.

Rok 2010 przyniósł kolejne zmiany. Dzierżawca w sprawach finansowych nie dogadał się z właścicielem „starego baru”. Budynek opustoszał i z czasem zaczął popadać w ruinę...

W latach 90-tych, za wójta Tychowskiego, Gmina chciała odkupić salę taneczną. Spółdzielnia nie chciała się zgodzić, ponieważ zależało jej na sprzedaży całości. Potem były rozmowy z nowym właścicielem, ale też nie przyniosły żadnego efektu. Myśmy w tej sprawie pisali pisma do Gminy, zbieraliśmy podpisy, by historyczny budynek znów mógł służyć lokalnej społeczności. Gminie udało się go kupić dopiero w 2015 roku. W kwietniu 2018 roku został rozstrzygnięty przetarg na rewitalizację „starego baru”.

Z wykształcenia jestem nauczycielem, historykiem,

a z Chludowem związany jestem od 1964 roku. Poza tym mam naturę społecznika, dlatego zależało mi na „uratowaniu” tego miejsca ze względu na jego wartość historyczną, ale także czysto społeczną i można powiedzieć, że także sentymentalną. Podczas jednej z zabaw w „starym barze” poznałem moją przyszłą żonę, a moje córki miały tu swoje wesela.

W tej chwili ogromnie się cieszę, że Chludowo, w którym działa chór, orkiestra, zespół tańca ludowego, koło gospodyń wiejskich będzie miało swój dom kultury.

Wysłuchała
Barbara Stachowiak

roku miał tylko dwie izby lekcyjne. Trzy kolejne znajdowały się tam, gdzie obecnie funkcjonuje biblioteka. Coś trzeba było zrobić, by dzieci miały gdzie się uczyć. Szkołę przeniesiono do sali tanecznej, którą podzielono na trzy izby lekcyjne. Stan ten utrzymywał się do 1978 roku. Po powrocie uczniów do szkoły, sala została doprowadzona do porządku i ponownie zaczęła być wykorzystywana jako miejsce dla spotkań, różnego rodzaju imprez, łącznie z weselami. Ośrodek zdrowia funkcjonował w tym miejscu do czasu wybudowania nowego, co nastąpiło na przełomie 1988/89 roku.

Z pierwszej ręki od Błękitnej Kropelki

Styczeń –marzec

W tym trudnym czasie COVID-19 Klub Honorowych Dawców Krwi przechodzą prawdziwą szkołę cierpliwości i wyzwań stawianych przez wymagania epidemiczne oraz dodatkowe uprawnienia nadane na czas „stanu epidemicznego” w kraju.

Rząd podjął decyzję o czasowych uprawnieniach dla honorowych dawców krwi, które dotyczą 33-procentowej ulgi w przejazdach pociągami PKP oraz dwóch dniach wolnego. Skutkiem tych decyzji jest: zapewnienie banku krwi, anulowanie akcji poboru krwi w ciągu tygodnia, wyznaczanie terminów przez umawianie telefoniczne lub internetowe, zmniejszenie ilości osób oddających krew w weekendy. O zasadności tych decyzji pewnie przekonamy się po jakimś czasie.

My jednak działamy i robimy swoje. Klub HDK PCK Błękitna Kropelka w Biedrusku od stycznia do marca zorganizował 7 akcji poboru krwi, podczas których krew oddało 216 osób. Dzięki temu uzyskaliśmy wynik ponad 95 litrów oddanej krwi. To dobry rezultat, biorąc pod uwagę obecną

sytuację w Polsce i zmiany w Regionalnym Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Poznaniu.

Oprócz organizacji akcji poboru krwi, przez cały czas wspieramy różne akcje pomocowe. Przede wszystkim działamy na rzecz Kliniki Przylądek Nadziei.

Dlaczego wybór padł na wrocławski ośrodek? Ponad połowa przeszczepów szpiku przeprowadzana jest właśnie w tym miejscu. Ponadto jest to jeden z dwóch szpitali, w których dokonuje się leczenia eksperymentalnego. Dlatego uważamy, że właśnie tam trzeba skupiać całą energię wolontariatu.

W marcu byliśmy z kolejnymi (5 raz) upominkami dla dzieci onkologicznych. Dwadzieścia cztery kartony pełne zabawek, materiały biurowe oraz uszyta pościel są dowodem na to, że wspólnymi siłami można więcej. W tym miejscu dziękujemy za wsparcie: Dariuszowi Skrzypczakowi, Ani Ankiewicz, Agnieszce Widło, Avi Kujawskiej, honorowym dawcom krwi oraz innym wspianiałym darczyńcom.

Kolejny wyjazd już niedługo z okazji Dnia Dziecka, do którego już się przygotowujemy. Każdy może wesprzeć nasze zakupy, dokonując wpłaty na dedykowaną zrzutkę... lub organizując wśród swoich znajomych zbiórkę nowych zabawek. Suchy Las pomaganie ma we krwi!

Paweł Kolosza
Prezes Klubu HDK PCK
Błękitna Kropelka w Biedrusku

MOJA SYTUACJA W CZASIE KORONAWIRUSA

Instytut Rozwoju Wsi i Rolnictwa Polskiej Akademii Nauk, przy współpracy z Uniwersytetem Przyrodniczym w Poznaniu, szuka odpowiedzi na pytanie, jak pandemia wpłynęła na nasze życie: rodzinne, zawodowe, społeczne.

– Dlatego zwracamy się do Państwa z prośbą o pomoc w kolejnym etapie badań i podzielenie się z nami informacjami. Chcemy dowiedzieć się co w Państwa życiu zmieniło się w tym niezwykle trudnym czasie – wyjaśniają prof. dr hab. Sławomir Kalinowski z IRWiR PAN oraz prof. dr hab. Aleksandra Łuczak z UPP.

Badanie przeprowadzane jest w formie ankiety, która dostępna jest do 9 kwietnia na stronie www.suchylas.pl. Jej wypełnienie zajmuje kilka minut.

Kolejnym etapem będzie stworzenie publikacji podsumowującej badania. Wcześniejsze zostały przeprowadzone w kwietniu, czerwcu i wrześniu 2020 roku.

Rozpoczyna się obowiązkowy spis – #liczy się każdy

1 kwietnia to data rozpoczęcia Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021. Potrwa on do 30 września. Spis ten przeprowadzany jest raz na 10 lat przez Główny Urząd Statystyczny, a udział w nim jest obowiązkowy.

Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań 2021 obejmuje mieszkańców Polski – zarówno Polaków, jak i cudzoziemców oraz stałych mieszkańców Polski przebywających w czasie spisu za granicą. W spisie uczestniczą wszystkie osoby pełnoletnie, oraz – za pośrednictwem rodziców lub opiekunów – niepełnoletnie.

Podstawową formą spisu jest samospis przez Internet. Na stronie internetowej spis.gov.pl od 1 kwietnia można korzystać z aplikacji spisowej. Formularz spisowy został przygotowany w trzech językach: polskim, angielskim i rosyjskim. Po pierwszym zalogowaniu pozostanie aktywny przez 14 dni. Co oznacza, że jego wypełnienie można rozłożyć w czasie i wrócić do odpowiadania na pytania w dowolnej, wolnej chwili.

Z osobami, które nie spiszą się przez Internet, telefonicznie lub osobiście skontaktuje się rachmistrz spisowy. Rachmistrzowie pracę rozpoczną w połowie kwietnia. Ich tożsamość będzie można sprawdzić dzwoniąc na numer infolinii Narodowego Spisu Powszechnego 2021: 22 279 99 99. W gminie Suchy Las wywiady spisowe będą

przeprowadzać ośmiu rachmistrzów. Rachmistrzowie będą kontaktować się tylko z osobami, które nie dokonały lub nie rozpoczęły samospisu przez Internet.

– *Warto jeszcze wspomnieć, że podstawowym warunkiem pozytywnego wywiadu jest PESEL. Jest on potrzebny już na początku spisu, bez niego wywiad nie zostanie przeprowadzony. Jeśli gospodarz domu będzie chciał zrobić spis za wszystkich swoich mieszkańców (domowników) to musi znać wszystkie ich PESEL-e* – uzupełnia Izabela Julkowska, koordynator Narodowego Spisu Powszechnego 2021 z ramienia Urzędu Gminy Suchy Las.

Co ważne, osoby objęte obowiązkiem spisowym, z którymi skontaktuje się rachmistrz nie mogą odmówić udziału w spisie. Zgodnie z ustawą o statystyce publicznej udział w Narodowym Spisie Powszechnym Ludności i Mieszkań 2021 jest obowiązkowy. Za odmowę udziału w spisie powszechnym grozi kara grzywny do 5000 zł na podstawie art. 57 ustawy o statystyce publicznej.

W ramach Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021 ba-

Narodowy Spis Powszechny
Ludności i Mieszkań 2021

Wejdź na spis.gov.pl i spisuj się!
Spis trwa od 1 kwietnia 2021 r.

 **Liczymy się
DLA POLSKI!**

GUS | NSP 2021

dana będzie sytuacja rodzinna, zawodowa i mieszkaniowa wszystkich mieszkańców Polski. Udzielone odpowiedzi będą bezwzględnie chronione tajemnicą statystyczną.

BS

Grażynie i Wojciechowi
Korytowski
wyrazy głębokiego żalu
i współczucia
z powodu śmierci
MATKI
składają
Pracownicy firmy Argos

Wyrazy głębokiego współczucia
oraz słowa wsparcia
dla Pana Stefana Walkowiaka
w trudnych chwilach po stracie
ŻONY
składają
Pracownicy firmy Argos

*Nigdy nie jesteśmy gotowi
na odejście naszych rodziców,
a oni odchodzą*
Joannie i Trajce Mihailovskim
wyrazy głębokiego współczucia
i słowa otuchy
z powodu śmierci

MATKI
składają
Pracownicy firmy Argos

Pani
Joannie Godawie
wyrazy głębokiego współczucia
z powodu śmierci

MAMY
oraz szczerze słowa wsparcia
i otuchy składa
Dyrekcja, Grono Pedagogiczne
i Pracownicy
Zespołu Szkół
im. 7 Pułku Strzelców Konnych Wlkp.
w Biedrusku

W obliczu śmierci
KOCHANEJ OSOBY
pełni empatii łączymy się
w cierpieniu i wspieramy
w tych trudnych momentach
Pana Zygmunta Kłosa.
Wyrazy szczerzego współczucia
składamy także Rodzinie.
Dyrekcja Zespołu Szkół w Chłudowie
wraz z Pracownikami Szkoły
i Przedszkola w Gołęczewie

Z ogromnym smutkiem i żalem
przyjeliśmy wiadomość o śmierci
PANA
STANISŁAWA KOZIEŁA.
Całej Rodzinie oraz Bliskim
składamy
szczerze wyrazy współczucia.
Dyrekcja Zespołu Szkół w Chłudowie,
Rada Rodziców
oraz Pracownicy Szkoły
i Przedszkola w Gołęczewie

Sołtys – brzmi dumnie!

„Nie widziałam, a już wiem” to cykl artykułów, który dedykuję wszystkim mieszkańcom gminy Suchy Las zainteresowanym naszymi lokalnymi sprawami.

Dzień sołtysa to coroczne polskie święto obchodzone w większości przypadków 11 marca. Lokalnie można napotkać inne daty. Pochodzenie nie jest znane, jednak w ostatnich latach staje się coraz popularniejsze w gminach wiejskich. Święto to ma na celu okazanie wdzięczności i szacunku sołtysom za ich pracę oraz zwrócenie uwagi społeczeństwa na rolę sołtysa w polskiej wsi. Z okazji tego święta często organizowane są spotkania, biesiady i konkursy, a na wielu oficjalnych stronach internetowych urzędów gmin i miast składane są przez wójtów i burmistrzów życzenia dla lokalnych sołtysów i członków rad sołeckich.

W tym roku w naszej gminie nie mogliśmy podziękować sołtysom i przewodniczącym zarządów osiedli za ich pracę i zaangażowanie na żadnym oficjalnym spotkaniu – z wiadomych względów. Jednak media społecznościowe aż dudniły od podziękowań nadesłanych przez mieszkańców – i to chyba najlepsza forma okazania wdzięczności.

Sołtys jest jedną z najważniejszych osób we wsi, która reprezentuje lokalną społeczność w gminie i powiecie. W Polsce jest ich około 40 tysięcy, lecz o ich pracy mówi się rzadko. Stanowienie pieczy nad sołectwem nie jest sprawą łatwą, dlatego na funkcję sołtysa (przewodniczącego zarządu osiedla) wybierana jest najczęściej osoba ciesząca się powszechnym zaufaniem i dobrą opinią, raz na cztery lata. Choć od obecnej kadencji w naszej gminie praktykuje się kadencję pięcioletnią.

Sołtysi pojawili się już w czasach średniowiecza. Wyznaczani wówczas byli przez feudalnych panów, a ich głównymi obowiązkami było zbieranie czynszu i przewodniczenie ławie wiejskiej. Pełnili oni również rolę wiejskich sędziów. Mimo, że omawiane stanowisko z czasem traciło znaczenie, nadal jest ważnym filarem współczesnej wsi, gdzie jest potrzeba ludzi, którzy będą potrafili zadbać nie tylko o swoje sprawy, ale także o sprawy ogółu, w czym, co warto podkreślić, pomaga im również wybierana w wyborach rada sołecka (lub zarząd osiedla).

Od 1990 roku sołtys jest tak zwanym organem wykonawczym jednostki pomocniczej gminy, sołectwa. Sołtys jest wybierany przez zebranie wiejskie. Działalność sołtysa wspiera rada sołecka. Sołtys korzysta z ochrony prawnej przysługującej funkcjonariuszom publicznym. Szczegółowe regulacje

uprawnień sołtysa przedstawione są w statucie sołectwa uchwalanym przez radę gminy.

Sołectwa są ustanawiane przeważnie na obszarze wiejskim. W miastach jednostkami pomocniczymi w większości są osiedla, dzielnice, gdzie odpowiednikiem sołtysa jest zarząd osiedla (dzielnicy) oraz przewodniczący zarządu osiedla (dzielnicy).

Sołtys posiada następujące kompetencje:

- reprezentuje sołectwo na zewnątrz;
- zwołuje zebranie wiejskie, i w tym celu rozkłada ogłoszenia o zebraniu wiejskim w miejscu i terminie określonym w statucie sołectwa;
- realizuje uchwały rady gminy dotyczące sołectwa, a także umożliwia zapoznanie się z uchwałami rady jak najszerszemu kręgowi mieszkańców sołectwa;
- w zakresie ustalonym przez radę gminy dokonuje poboru podatków od nieruchomości, rolnego i leśnego jako inkasent organu podatkowego;
- uczestniczy w sesjach rady gminy, a także w pracach jej organów bez prawa do głosowania;
- zobowiązany jest brać udział w posiedzeniach komisji rady gminy, jeśli rozpatrywane są sprawy sołectwa.

Najciekawsze jest jednak to, że do sołtysa mieszkańcy kierują swoje problemy i pytania, mając nadzieję, że zostanie im udzielona pomoc.

Pisząc ten artykuł nie mogę nie wspomnieć o wspaniałych kreacjach aktorskich z tej dziedziny, chociaż dwóch – dla mnie pierwszorzędnych. Pierwsza z nich Jerzego Ofierskiego, artysty scenicznego, aktora i pisarza, który sympatię publiczności zdobył dzięki kreowanej przez siebie po-

staci sołtysa Kierdziołka, wiejskiego filozofa, który celnie demaskował ludzkie wady i absurdy systemu. Przez 50 lat związany był z postacią sołtysa, która zyskała niezwykłą popularność nie tylko w kraju, ale także w środowiskach polonijnych. Ze swoimi monologami występował na scenach europejskich i w USA. Następna (nie druga) należy się Bożenie Dykiel za rolę sołtyski (choć oficjalnie pani naczelnik) w filmie „Wyjście awaryjne”, gdzie jako Jadwiga Kołędowa, energiczna pani sołtyska, ściśle współpracuje z miejscowymi prominentami, komendantem MO, szefem służby rolnej i lekarzem, i nie ma przez to dla niej rzeczy niemożliwych.

Wracając do naszej gminy – może poszczycić się 11 sołtysami, sołtyskami (nie mylić z sołtysowymi, które weszły do mowy potocznej jako żony sołtysów) i przewodniczącymi zarządów osiedli. Są to:

- Przewodniczący Zarządu Osiedla Biedrusko – **Radosław Banaszak**
- Sołtyska Wsi Chłudowo – **Halina Gramsch**
- Sołtyska Wsi Gołęczewo – **Katarzyna Kachel**
- Sołtys Wsi Jelonek – **Marek Dłużewski**
- Przewodniczący Zarządu Osiedla Grzybowego – **Jarosław Dudkiewicz**
- Przewodnicząca Zarządu Osiedla Suchy Las – **Sylvia Szenk**
- Przewodnicząca Zarządu Osiedla Suchy Las-Wschód – **Anna Ankiewicz**
- Sołtyska Wsi Zielątkowo – **Wiesława Rodowska**

- Sołtyska Wsi Złotkowo – **Sylvia Sawińska**
- Przewodniczący Zarządu Osiedla Złotniki Osiedle – **Grzegorz Słowiński**
- Sołtyska Wsi Złotniki Wieś – **Ewa Korek**

Drogie sołtyski i sołtysi, a także przewodniczący zarządów osiedli z okazji Waszego święta składam podziękowania za wkład pracy, zaangażowanie i aktywną postawę na rzecz wspólnoty lokalnej. Życzę Wam dużo zdrowia, optymizmu, pogody ducha, satysfakcji z wykonywanej funkcji oraz realizacji pomysłów w działalności społecznej.

Wiesława Prycińska
Radna Gminy Suchy Las

Ważne tematy na lutowej sesji

25 lutego odbyła się XXX sesja Rady Gminy Suchy Las, podczas której podjęto 17 uchwał.

Pierwsza dotyczyła przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gołęczewo i Złotkowo dla terenu aktywizacji gospodarczej. Dokonano zmian w budżecie i w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Suchy Las. Postanowiono, że w dalszym ciągu nie wyrażamy zgody na wyodrębnienie w budżecie Gminy środków stanowiących fundusz sołecki, gdyż nasze jednostki pomocnicze mają do dyspozycji znacznie większe środki z „Programu pobudzania aktywności obywatelskiej”. Podjęto sześć uchwał dotyczących umów dzierżawy: cztery na terenie Suchego Lasu i dwie na terenie Chłudowa. Następnie radni podjęli jednogłośnie uchwałę w sprawie uchwalenia Gminnego Programu

Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 rok, a także określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych zasad częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania. W dalszej kolejności radni niemal jednogłośnie podjęli uchwałę w sprawie szczegółowych wymogów dotyczących raportu o stanie Gminy Suchy Las. W związku z pandemią – trudne, a wręcz niemożliwe wydaje się być bezpieczne przeprowadzenie wyborów w dwóch jednostkach pomocniczych (Jelonek, Suchy Las-

Wschód), które przypadają na ten rok. W związku z tym radni postanowili o podjęciu uchwały w sprawie zmiany statutów tych jednostek, przedłużając kadencję rady i zarządu o jeden rok. Podjęto dwa oświadczenia – jedno w sprawie przebudowy / rozbudowy drogi powiatowej 2428P Sobota – Gołęczewo (ul. Lipowa w Gołęczewie / ul. Kasztanowa w Sobocie) oraz w sprawie debaty publicznej dotyczącej podziału funduszy unijnych na programy regionalne w latach 2021 – 2027.

Szczegóły przebiegu sesji, wyniki głosowania oraz inne informacje z sesji można znaleźć na stronie BIP Urzędu Gminy Suchy Las – bip.suchylas.pl/294/protokoly-kadencja-2018-2023.

Przewodnicząca
Rady Gminy Suchy Las
Anna Ankiewicz

Oświadczenie

Rady Gminy Suchy Las z dnia 25 lutego 2021 r.

w sprawie debaty publicznej dotyczącej podziału funduszy unijnych na programy regionalne w latach 2021 – 2027

Na podstawie § 6 ust. 1 pkt 3 rozdziału II Regulaminu Rady Gminy Suchy Las, stanowiącego załącznik nr 5 do Statutu Gminy Suchy Las, Rada Gminy Suchy Las przyjmuje oświadczenie o następującej treści:

Odpowiadając na apel marszałka województwa wielkopolskiego Marka Woźniaka o wsparcie żądań w zakresie godziwego podziału funduszy unijnych na programy regionalne w latach 2021 - 2027, Rada Gminy Suchy Las oświadcza, że w pełni popiera stanowisko Marszałka zaprezentowane w dniu 8.02.2021 r.

Wielkopolska jest jednym z najlepiej rozwijających się obszarów w Polsce, osiągając już w 2018 roku poziom dochodu na mieszkańca przekraczający wartość 75% PKB średniej w Unii Europejskiej. To skutek przede wszystkim dobrej współpracy samorządu województwa wielkopolskiego z samorządami gmin i powiatów naszego regionu w zakresie pozyskiwania i wykorzystywania funduszy unijnych.

Wiele inwestycji gminnych w Suchym Lesie nie byłoby zrealizowanych, gdyby nie wsparcie środków UE z perspektywy finansowej 2014-2020. Warto przypomnieć chociażby Poznańską Kolej Metropolitalną, drogę rowerową Biedrusko-Radojewo, remont kapitalny zabytkowego Starego Baru w Chłudowie, czy

rewitalizację zabytkowych dworców kolejowych w Złotnikach, Gołęczewie i Chłudowie. Większość inwestycji drogowo-kanalizacyjnych realizowanych jest również przy zaangażowaniu środków pozabudżetowych.

W związku z powyższym Rada Gminy Suchy Las, zabierając głos w dyskusji dotyczącej ostatecznego kształtu dokumentów opisujących zasady wydatkowania w Polsce pieniędzy z nowego unijnego budżetu, apeluje do wszystkich osób i instytucji, bez względu na naturalne podziały światopoglądowe i polityczne o wsparcie działań marszałka Marka Woźniaka w zakresie podziału środków uwzględniających potrzeby i aspiracje Wielkopolan.

Apel nasz kierujemy w szczególności do Wojewody Wielkopolskiego Michała Zielińskiego, którego wsparcie może okazać się kluczowe w zapowiadanych na marzec 2021 roku negocjacjach tzw. kontraktu programowego, w którym znajdują się główne inwestycje i planowane projekty dla Polski na łączną kwotę 7,1 mld euro.

Oświadczenie

Rady Gminy Suchy Las z dnia 25 lutego 2021 r.

Na podstawie § 6 ust. 2 pkt. 3 Regulaminu Rady Gminy Suchy Las, stanowiącego załącznik nr 5 do Statutu Gminy Suchy Las, przyjętego uchwałą nr XLIX/568/18 Rady Gminy Suchy Las z dnia 18 października 2018 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2018 r. poz. 8395), Rada Gminy Suchy Las przyjmuje następujące oświadczenie:

Rada Gminy Suchy Las z zadowoleniem przyjęła informację o realizacji przez Powiat Poznański zadania przebudowy / rozbudowy drogi powiatowej 2428P Sobota – Gołęczewo. Rozbudowa drogi powiatowej na odcinku ul. Lipowej w Gołęczewie oraz ul. Kasztanowej w Sobocie, zdecydowanie poprawi bezpieczeństwo i komfort jazdy, dla wszystkich uczestników ruchu drogowego – kierowców, pieszych oraz rowerzystów. Jest to inwestycja bardzo potrzebna i długo przez mieszkańców obu gmin wyczekiwana, zwłaszcza w kontekście planowanej rozbudowy drogi S11.

Dopełnieniem funkcjonalności oraz bezpieczeństwa rozbudowywanego odcinka drogi powiatowej 2428P Sobota – Gołęczewo, będzie przebudowa skrzyżowania ulic Kasztanowej i Poznańskiej w Sobocie, na skrzyżowanie typu rondo.

Rada Gminy Suchy Las, mając na względzie użyteczność nowej drogi, zapewnienie wygody oraz płynności jazdy, rekomenduje uwzględnienie w pracach projektowych, powyższego rozwiązanie.

INFORMACJE JEDNOSTEK POMOCNICZYCH

Pomimo ewidentnych ograniczeń epidemicznych, na osiedlu nie poddajemy się przeciwnościom. W roku obchodów 25-lecia istnienia naszego Grzybowego, mieszkańcy starają się znaleźć pokłady optymizmu w ramach różnych bezpiecznych inicjatyw integracyjnych na „świeżym powietrzu”.

Dalej na osiedlowym boisku mają miejsce bezpiecznie prowadzone zajęcia SALSA-TION. W oparciu o tę grupę, we współpracy z Zarządem Osiedla Suchy Las oraz Centrum Kultury, udało się zorganizować taneczne kilkudziesięcioosobowe obchody Dnia Kobiet. Dalej rozwija się sobotnia inicjatywa grupy morsów, mieszkańców i sympatyków naszego osiedla (MORSATION).

Do okresu świątecznego trwa jeszcze QUIZ o historii i współczesności osiedla (<https://forms.gle/9HYA1yr4JH-LohkFd8>), który zorganizował nasz komitet obchodów jubileuszu 25-lecia osiedla. Dzięki naszym lokalnym sponsorom, przewidzieliśmy liczne i ciekawe nagrody. Zapraszamy do wzięcia udziału nie tylko mieszkańców osiedla! Niebawem mamy w planach ogłoszenie kolejnego,

**Osiedle
Grzybowe**
OSIEDLE

Osiedle **25 lat**
Grzybowe

wiosenno-lletniego konkursu GEOCAT-CHING, który będzie promował rowerowe penetrowanie naszej gminy. Bieżąca, kompletna lista propozycji związanych z rokiem jubileuszowym nie może być jed-

noznacznie ustalona. Planowane imprezy co do terminu i zakresu będą dopasowywane do aktualnej sytuacji.

W ramach prowadzonych bieżących spraw zarządu, w toku są kwestie związane m.in. z realizacją Zadania Lokalnego 2021: montaż budek dla jerzyków, nowa zabawka na placu zabaw, kontynuacja projektu zagospodarowania polany pod lasem, nasadzenia i nowe maszty flagowe na Placu Grzybowym i inne.

Okresprzedświąteczny zmobilizował także naszych mieszkańców i sympatyków do zbiórki darów dla domu – ochronki JUREK z poznajskiej Starolęki. To już kolejna taka akcja.

W kwietniu planujemy ekologiczną imprezę sprzątania lasu z licznymi plenerowymi atrakcjami. Zamierzamy także wrócić do plenerowych zajęć jogi na polanie. 2 maja planujemy na Placu Grzybowym gminne obchody DNIA FLAGI. Szykujemy też niespodziankę na Dzień Dziecka. Jednakże ze względu na panującą sytuację, o ostatecznej formule i zakresie imprez dla mieszkańców będziemy na bieżąco informować w naszych publikacjach i na plakatach.

Zachęcamy do zapisania się do newslettera i korzystania z zarządowych publikatorów:

- www.facebook.com/groups/662486184524923
- www.osiedlegrzybowe.zlotniki.com/newsletter-2
- www.facebook.com/OsiedleGrzyboweSuchyLas

Przewodniczący
Zarządu Osiedla Grzybowego
Jarosław Dudkiewicz

**Zdrowych i radosnych Świąt Wielkanocnych
pełnych wiosennej świeżości, ciepła i pogody ducha**

życzy

Zarząd Osiedla Biedrusko

oraz

Radni z Biedruska

Radosnego Alleluja!

Z okazji Świąt Wielkiej Nocy życzymy mieszkańcom i ich rodzinom, krewnym, przyjaciołom i gościom obchodzącym Święta Wielkanocne w naszej wsi wesołych, pełnych miłości i zdrowia Świąt Wielkiej Nocy. Pogody ducha, umiejętności dostrzegania piękna tego świata oraz wiary w siebie i swoje możliwości.

Niech Zmartwychwstały Chrystus wspiera swymi łaskami, da moc pokonywania codziennych trudności i pozwoli z ufnością patrzeć w przyszłość.

Z najserdeczniejszymi życzeniami świątecznymi:

Sołtys Sołectwa Gołęczewo wraz z Radą Sołecką i Radnym z Gołęczewa

Świąt pełnych ciepła
wśród najbliższych – choć
często nie tuż przy nas.

Spełnienia wszelkich marzeń –
choć wydają się nieosiągalne.

Doczekania normalności –
choć wydaje się odległa.

Radosnych, tradycyjnych
Świąt Wielkanocnych, pełnych
optymizmu i wiary w lepsze jutro
w gronie Rodziny i najbliższych,

życzy Zarząd
Osiedla Grzybowego

Osiedle **25 lat**
Grzybowe

INFORMACJE JEDNOSTEK POMOCNICZYCH

Początek wiosny zawsze napawa optymizmem i związany jest z nowymi planami na nadchodzący rok. Zakończył się wreszcie remont dworca kolejowego w Złotnikach. Będzie pełnił funkcję poczekalni dla węzła przesiadkowego Poznańskiej Kolei Metropolitalnej. W zrewitalizowanym dworcu znajdzie również siedzibę biblioteka wraz z czytelnią oraz Straż Gminna. W tej chwili czekamy na podłączenie ostatnich przyłączy.

Ruszyły prace wykonawcze po zakoń-

czonym skutecznie przetargu na modernizację ulic Żukowej i Granicznej. Zadanie wykonuje IZBRUK Maciej Rybicki Zakład Ogólnobudowlany z

Ciążenia.

Czekamy na prace w zakresie oświetlenia ulicy Jelonkowej (od Pigwowej do Czołgowej) oraz ulicy Czołgowej (od Jelonkowej do Obornickiej). Doświetlona zostanie również ulica Berbersowa.

Mamy nadzieję, że najpóźniej w kwietniu br. Referat Komunalny Urzędu Gminy zrealizuje ustawienie koszy na śmieci

oraz specjalnych koszy na psie odchody. To zadanie lokalne od dawna postulowane przez kolejne zebrania mieszkańców. Deficyt koszy na śmieci jest na osiedlu ogromny.

Na lutowej sesji przeprowadzono zmiany budżetowe, dzięki którym uruchomiono zaoszczędzone środki na budowę placu zabaw przy ulicy Kochanowskiego. Mieszkańcy osiedla przez kilka lat systematycznie oszczędzali na realizację tej inwestycji i mamy nadzieję, że bez zbędnej zwłoki uda się wreszcie ten plac zbudować. To dla nas w tym roku kluczowa inwestycja.

Niestety nie wiemy, jak będzie wyglądała realizacja zadań integracyjnych na rzecz mieszkańców w 2021 roku. Sytuacja w kraju nie jest prosta i zmienia się z tygodnia na tydzień. Trudno zatem cokolwiek przewidywać. W następnym numerze Gazety poinformujemy o naszych planach w tym zakresie. Proszę śledzić nasz profil na FB oraz stronę www.zlotniki.suchylas.pl. Mamy nadzieję, że w 2021 roku wrócimy do normalności, czego sobie i Państwu życzymy! Najważniejsze jest jednak bezpieczeństwo i zdrowy rozsądek.

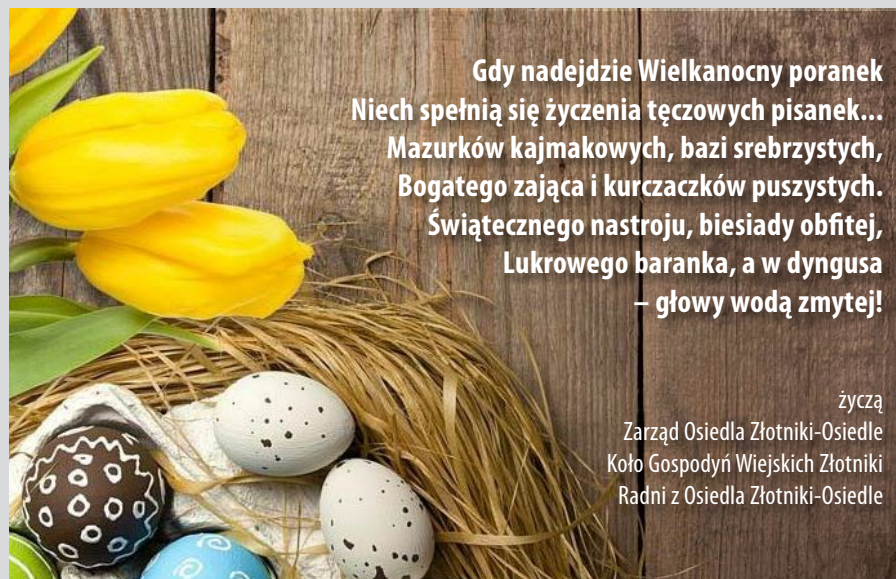
Przewodniczący Zarządu Osiedla
Złotniki Osiedle
Grzegorz Słowiński

**Gdy nadejdzie Wielkanocny poranek
Niech spełnią się życzenia tęczowych pisanek...
Mazurków kajmakowych, bazi srebrzystych,
Bogatego zająca i kurczaczek puszystych.
Świątecznego nastroju, biesiady obfitej,
Lukrowego baranka, a w dyngusa
– głowy wodą zmytej!**

życzą

Zarząd Osiedla Złotniki-Osiedle
Koło Gospodyń Wiejskich Złotniki
Radni z Osiedla Złotniki-Osiedle

Zarząd Osiedla Suchy Las – Wschód 17 kwietnia o godz. 10.00 zaprasza mieszkańców na coroczną akcję Sprzątania Osiedla. Tym razem pragniemy posprzątać teren pod przyszły PARK SUCHOLESKI pomiędzy ulicami Rolną i Bogusławskiego.

Gwarantujemy worki, rękawiczki, grochówkę dla sprzątających oraz niespodzianki dla dzieci.

Podczas sprzątania zamontujemy budki lęgowe dla ptaków, zasadzimy kwiaty łąkowe.

W imieniu Zarządu Osiedla
Suchy Las - Wschód
Przewodnicząca
Anna Ankiewicz

OSP Gołęczewo w akcji

W lutym strażacy z OSP Gołęczewo do akcji wyjeżdżali trzy razy. Zostali zadysponowani do pomocy zespołowi Pogotowia Ratunkowego w Gołęczewie.

Następny alarm dotyczył wypadku drogowego. Na DK 11 w Chłudowie doszło do zderzenia czterech aut: dwóch osobowych, busa i ciężarówki. W wypadku została poszkodowana jedna osoba, której strażacy udzielili pierwszej pomocy przed przybyciem Zespołu Ratownictwa Me-

dycznego. Droga na czas działań została zablokowana. W akcji trwającej blisko dwie godziny uczestniczyło 6 zastępów: z JRG 5 Poznań, OSP Chłudowo, OSP Zielątkowo oraz OSP Gołęczewo.

Ostatni wyjazd dotyczył ułatwiającego się gazu w skrzynce przy budynku mieszkalnym w Zielątkowie. W działaniach udział wzięły zastępy z JRG 5 Poznań, OSP Zielątkowo oraz OSP Gołęczewo.

Zastępca Komendanta Gminnego
Krzysztof Ancuta

Kronika Policyjna

Policyjne statystyki nadal nie napawają optymizmem. Tylko w minionym miesiącu policjanci na terenie całego kraju zatrzymali prawie 5700 nietrzeźwych kierowców. Niestety, na drogach stwarzają nie tylko zagrożenie dla siebie, ale również innych użytkowników ruchu. W ubiegłym roku spowodowali ponad 5500 przestępstw drogowych.

Także na gminnych drogach każdego miesiąca funkcjonariusze podczas kontroli drogowych ujawniają kierowców jadących na podwójnym gazie. W ostatnim czasie w Biedrusku, w ręce policji „wpadło” dwóch kierowców, którzy zdecydowali się wsiąść za „kółko” po spożyciu alkoholu. W obu przypadkach byli to mieszkańcy miejscowości. Przeprowadzone badania wykazały u mężczyzn poniżej jednego promila alkoholu we krwi. Z kolei w Suchym Lesie za-

trzymany obywatel Ukrainy miał nieco ponad jeden promil. Natomiast ponad drugie tyle – 2,4 promila – stwierdzono podczas kontroli drogowej u 54-letniej mieszkanki tej miejscowości.

W Biedrusku policjanci Komendy Policji w Murowanej Goślinie ujawnili auto marki Mercedes C55 koloru srebrnego, które zostało porzucone w lasku na końcu ślepej uliczki. Pojazd został wcześniej skradziony i był poszukiwany przez KP Poznań Nowe Miasto.

Jak się okazuje nawet pandemia nie jest w stanie powstrzymać złodziei. W sklepie ogólnobudowlanym na terenie gminy mieszkani Kiekrza dokonał kradzieży elektronarzędzi na kwotę 1233 zł, natomiast mieszkaniak Poznania wspólnie z nieznanym mężczyzną próbował ukraść cztery akumulatory o wartości 1764 zł.

UWAGA NA WŁAMYWACZY!

Z uwagi na liczne włamania do altan, znajdujących się na terenach Rodziny Ogrodów Działkowych, policja apeluje do mieszkańców i użytkowników działek. Prosimy o szczególne zwracanie uwagi na obce osoby poruszające się po terenie ROD.

W przypadku zaistnienia niepokojących sytuacji należy niezwłocznie powiadomić funkcjonariuszy KP w Suchym

Z głębokim żalem przyjęliśmy informację o śmierci
DH. STANISŁAWA KOZIEŁA.
Druh Stanisław był zaangażowanym strażakiem, a zarazem wesołym i życzliwym człowiekiem, który starał się nieść pomoc wszystkim potrzebującym.
Przez wiele lat brał czynny udział w działaniach ratowniczo-gaśniczych na terenie gminy Suchy Las oraz powiatu poznańskiego.
Wyrazy głębokiego współczucia Najbliższym składają Zarząd oraz Strażacy Ochotniczej Straży Pożarnej w Gołęczewie.

Najszczerze wyrazy współczucia Rodzinie i Bliskim z powodu śmierci
DH. STANISŁAWA KOZIEŁA
składa Zastępca Komendanta Gminnego Krzysztof Ancuta.

Lesie lub dyżurnego KMP w Poznaniu. W przypadku posiadania informacji o sprawach włamań i kradzieży do altan, również należy niezwłocznie przekazać takie informacje policjantom KP Suchy Las.

DANE ADRESOWE I KONTAKTOWE

Komisariat Policji w SUCHYM LESIE

Suchy Las ul. Poziomkowa 5
tel. 47 77 130 10, 698 084 696
dyżurny.suchy-las@po.policja.gov.pl
komendant.suchy-las@po.policja.gov.pl

Dzielnicy I

st. sierż. Michał Witaszek
(rejon Suchy Las Zachód)
tel. 47 77 130 10
tel. kom. 519 064 710

Dzielnicy II

p.o. st. sierż. Łukasz Czekatowski
(Suchy Las Wschód, Jelonek)
tel. 47 77 130 10
tel. kom. 516 904 469

Dzielnicy III

sierż. szt. Karol Chomiak
(Złotniki, Złotkowo, Gołęczewo)
tel. 47 77 130 10
tel. kom. 519 064 799

Dzielnicy IV

sierż. szt. Michał Orczykowski
(Zielątkowo, Chłudowo, Biedrusko)
tel. 47 77 130 10
tel. kom. 519 064 711

Zostań żołnierzem – wstąp do wojska!

Wojskowa Komenda Uzupełnień w Poznaniu zaprasza ochotników do odbycia przeszkolenia wojskowego, będącego pierwszym krokiem do zawodowej służby wojskowej.

Służba przygotowawcza to oferta dla osób z cywila, które dotychczas nie odbywały szkolenia wojskowego, a chciałyby je zrealizować w trybie ochotniczym.

Służbę przygotowawczą mogą pełnić zarówno mężczyźni, jak i kobiety. Muszą być pełnoletni, niekarani za przestępstwo umyślne, posiadać obywatelstwo polskie, brak przeciwwskazań zdrowotnych do pełnienia służby wojskowej oraz posiadać odpowiednie wykształcenie. W przypadku szkolenia na potrzeby korpusu szeregowych wymagane jest wykształcenie gimnazjalne lub ukończone osiem klas szkoły podstawowej.

W trakcie szkolenia żołnierze otrzymują: bezpłatne zakwaterowanie, wyżywienie, umundurowanie, opiekę medyczną, ubezpieczenie oraz ulgowe przejazdy. Dodatkowo, w przypadku kształcenia w korpusie szeregowych otrzymują wynagrodzenie w wysokości 1233 zł, a po jego zakończeniu odprawę w wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującą w 2021 roku, tj. ok. 2800 zł.

Aby zgłosić swój akces pełnienia służby wojskowej wystarczy zarejestrować się na portalu rekrutacyjnym: www.zostanzolnierzem.pl

lub złożyć wniosek o powołanie w Wojskowej Komendzie Uzupełnień w Poznaniu.

Kandydaci, którzy zadeklarują akces powołania do służby przygotowawczej zostaną zaproszeni do Wojskowego Centrum Rekrutacji i w ciągu jednego dnia zreali-

zują wszystkie niezbędne formalności do powołania do czynnej służby wojskowej.

Służba przygotowawcza w korpusie szeregowych trwa tylko 28 dni i zakończona jest złożeniem uroczystej przysięgi wojskowej. Jest to najkrótsza droga do zawodowej służby wojskowej.

Bliższe informacje można uzyskać w siedzibie WKU w Poznaniu przy ul. Rolnej 51, pod nr tel. 261 573 470 lub na stronie internetowej www.wkupoznan.wp.mil.pl.

**ZOSTAŃ
ŻOŁNIERZEM
RZECZYPOSPOLITEJ**

Dołącz do najlepszych!

WOJSKO POLSKIE OFERUJE:

- stabilne zatrudnienie
- atrakcyjne wynagrodzenie
- pewną emeryturę

Rekrutację prowadzi
Wojskowa Komenda Uzupełnień w Poznaniu.
Aplikuj przez Portal Rekrutacyjny Wojska Polskiego.
Złóż wniosek przez ePUAP lub w WKU w Poznaniu.

Czeka na Ciebie miejsce na szkoleniu w ramach służby przygotowawczej realizowane w najbliższych terminach:

- 06 kwietnia - 01 maja
- 12 kwietnia - 06 maja
- 04 maja - 29 maja
- 24 maja - 19 czerwca
- 31 maja - 26 czerwca
- 07 czerwca - 03 lipca

www.zostanzolnierzem.pl www.wojsko-polskie.pl www.wkupoznan.wp.mil.pl

Specjalistyczny sprzęt trafił do strażaków

Ochotnicza Straż Pożarna w Zielątkowie ma powody do zadowolenia. W październiku minionego roku otrzymała nowy wóz strażacki. W remizie zaparkował Mercedes Benz Atego. Teraz został on doposażony w sprzęt specjalistyczny, który ułatwi prowadzenie akcji ratowniczo-gaśniczych.

Gmina na zakup średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego z układem napędowym 4x4 otrzymała środki za zwycięstwo w akcji „Bitwa o wozy”. Promesa na kwotę 800 tys. zł trafiła do Gminy za najwyższą frekwencję w województwie wielkopolskim w pierwszym głosowaniu w wyborach Prezydenta RP. By jednak zakup mógł dojść do skutku, Gmina z własnego bu-

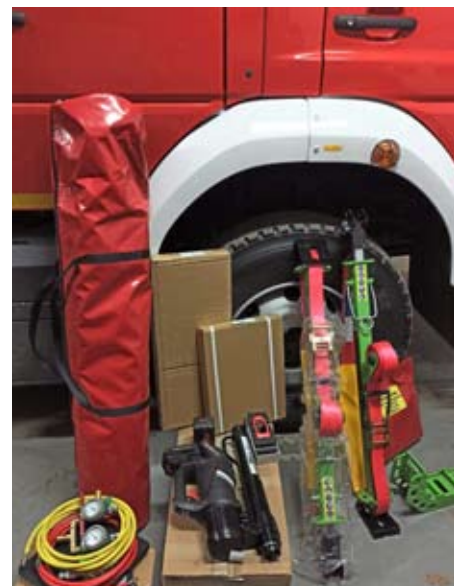
dżetu przeznaczyła dodatkowe 100 tys. zł, z tego 50 tys. zł na sam samochód i 50 tys. zł na jego podstawowe wyposażenie, typu: węże pożarnicze, armatura wodna, lekki sprzęt burzący, radiotelefony.

– Kolejna dotacja w wysokości 50 tys. zł przez Gminę została przyznana w tym roku na wyposażenie specjalistyczne, po to, by samochód spełniał swoje zada-

nia. Sprzęt jednostka otrzymała w marcu – mówi Andrzej Karpowicz, kierownik Referatu Bezpieczeństwa Urzędu Gminy Suchy Las.

– Zakupione zostały m.in. poduszki wysokociśnieniowe, rozpieracz kolumnowy, kamera termowizyjna, czujnik wielogazowy, osłony poduszek powietrznych i poszkodowanego, które są niezbędne w akcjach z zakresu ratownictwa technicznego, przy wypadkach komunikacyjnych – wymieniają strażacy z OSP Zielątkowo.

bs

FOT. OSP ZIELĄTKOWO

Rozpoczęły się rozmowy nad kręgosłupem ruchu rowerowego

Wzdłuż ulicy Obornickiej, pomiędzy Suchym Lasem a Złotnikami ma powstać kręgosłup ruchu rowerowego gminy Suchy Las. Obecnie trwają przygotowania do stworzenia koncepcji ścieżki rowerowej, która pozwoli rowerzystom na szybką komunikację i zapewni bezpiecznie przemieszczanie się pomiędzy miejscowościami.

W pierwszy piątek marca w sali konferencyjnej Parku Wodnego Octopus w Suchym Lesie odbyło się spotkanie na ten temat. Na zaproszenie Wójty Gminy Suchy Las wzięli w nim udział radni oraz przedstawiciele środowisk rowerowych. – *Zaproszenie zostało skierowane do tych stowarzyszeń, które w swojej działalności albo zajmują się kwestiami rowerowymi, albo uprawiają turystykę rowerową na terenie gminy i poza jej obszarem. Kierując się analizą działalności organizacji miałem na myśli to, że do projektów, o których rozmawiamy wniosą Państwo coś bardzo wartościowego albo organizacyjnie wspomogą nasze działania* – mówił podczas spotkania wójt Grzegorz Wojtera. – *Debatę tę organizujemy teraz, by na etapie projektu nie było już konieczności wracania do tematu.*

Zakres rowerowego przedsięwzięcia, które planowane jest wzdłuż ulicy Obornickiej, na odcinku od ulicy Borówkowej w Suchym Lesie do ulicy Pawłowickiej w Złotnikach, omówiła Aurelia Szczęsna, kierownik Referatu Budowlano-Inwestycyjnego Urzędu Gminy Suchy Las. – *Realizacja inwestycji przewidziana jest w trzech etapach. Pierwszy etap budowy ścieżki rowerowej wzdłuż ulicy Obornickiej obejmie odcinek od ulicy Borówkowej do ulicy Nektarowej w Suchym Lesie. Ścieżka ta zostanie „dowiązana” do wybudowanego w ubiegłym roku odcinka pomiędzy ulicami Młodzieżową i Borówkową. W ramach drugiego etapu powstanie odcinek pomiędzy ulicą Nektarową w Suchym Lesie a ulicą Złotnicką w Złotnikach. W trzecim*

etapie planowana jest budowa ścieżki rowerowej od ulicy Złotnickiej do ulicy Pawłowickiej w Złotnikach.

Gmina na zadanie zaplanowane w budżecie na lata 2021-2023 przewidziała

FOT. B. STACHOWIAK

środki finansowe w wysokości ponad 2 mln zł. – *W tym roku zostanie uruchomiona całość projektowa. Zaczynamy od przygotowania koncepcji, która wskaże główny zarys przebiegu ścieżki. Później dla każdego etapu zostaną wykonane projekty. Budowa także będzie etapowana, każdy z trzech odcinków powstanie oddzielne* – wyjaśniała Aurelia Szczęsna. – *Przy projektowaniu na pewno trzeba będzie uwzględnić także ruch pieszych. Ma to być bowiem ciąg, który pomiędzy poszczególnymi miejscowościami zapewni komunikację zarówno rowerzystom, jak i pieszym* – dodała Kierownik Referatu Budowlano-Inwestycyjnego.

Podczas spotkania głos zabrały zaproszone osoby, które wyraziły swoje opinie na temat budowy kręgosłupa ruchu rowerowego gminy Suchy Las, opartego o ulicę Obornicką.

– *Cały pomysł przeprowadzenia ścieżki rowerowej do ulicy Pawłowickiej wpisuje się w myśl budowy kręgosłupa środkowego. Mówiliśmy również o kręgosłupie wschodnim i zachodnim. Dlatego po wielu naszych dyskusjach z radością przyjmujemy etapowanie tego projektu. Bardzo cennym spostrzeżeniem jest to, by zadbać o ruch pieszy w ramach tego przedsięwzięcia* – mówił radny Tomasz Sztolcman w imieniu Komisji Budżetu, Finansów i Rozwoju Gospodarczego Rady Gminy Suchy Las.

Mniej entuzjastycznie na temat budowy ścieżki rowerowej wzdłuż ulicy Obornickiej wypowiedziała się Anna Ohirko ze Stowarzyszenia Lokalni w Gminie Suchy Las, reprezentująca sucholeską grupę rowerową. – *W naszej ocenie nie jest to najlepszy pomysł. Kręgosłup środkowy ruchu rowerowego nie musi centralnie przebiegać wzdłuż ulicy Obornickiej. Można go odsunąć w prawo lub w lewo. Takim wskaźnikiem hamującym dla nas jako czynnych rowerzystów, takich którzy jadą na wycieczkę rowerową z dzieckiem i takich, którzy dojeżdżają rowerem dzień w dzień do pracy jest przede wszystkim to, że w każdym kraju, mieście odsuwa się ścieżki rowerowe od głównych arterii. Jechanie wzdłuż ulicy Obornickiej 5 czy 7 kilometrów i wdychanie tego wszystkiego jest wątpliwą przyjemnością.*

Ryszard Głowacki, przewodniczący Towarzystwa Przyjaciół Gminy Suchy Las, czynny rowerzysta, organizator rajdów rowerowych podkreślił, że traktuje planowaną ścieżkę rowerową jako typową ścieżkę komunikacyjną, a nie rekreacyjną, która w znaczący sposób poprawi bezpieczeństwo rowerzystów, ale także bezpieczeństwo kierowców. – *„Kręcące” się rowery pomiędzy samochodami nie są żadną przyjemnością* – zaznaczył Ryszard Głowacki. – *Dobrze,*

Sprostowanie do artykułu „Cała prawda o odśnieżaniu”

W lutowym numerze „Gazety Sucholeńskiej” opublikowałam artykuł „Cała prawda o odśnieżaniu”. Napisałam w nim między innymi, że w przypadku gdy pomiędzy chodnikiem a początkiem posesji jest pas zieleni, to Gmina powinna zatroszczyć się o odśnieżanie tego chodnika. Zapomniałam jednak podkreślić, że taki jest przepis ogólnopolski, a także i to, że są samorządy (w tym nasza Gmina), w których obowiązuje gminny regulamin odśnieżania. Regulamin ten zobowiązuje właścicieli posesji do odśnieżania „swojego” chodnika nawet wtedy, gdy pas zieleni oddziela go od skraju posesji. I tak właśnie jest w Gminie Suchy Las.

Wiesława Prycińska
Radna Gminy Suchy Las

że planowana ścieżka wzdłuż ulicy Obornickiej będzie kręgosłupem ruchu rowerowego. To bowiem oznacza, że do tego kręgosłupa będą dochodzić żebra. Najlepszym przykładem jest ulica Złotnicka w Złotnikach, gdzie ścieżka rowerowa już została wybudowana i dochodzi do ulicy Obornickiej. A jak słyszę powstaną także inne.

– Dziś rozmawiamy o głównym kręgosłupie ruchu rowerowego, ale to nie oznacza, że nie będziemy realizować innych projektów rowerowych – dodał wójt Grzegorz Wojtera. – Ponadto każda droga realizowana przez Gminę, to również zagospodarowanie pasa drogowego, uwzględniające interesy pieszych i rowerzystów, by zapewnić bezpieczeństwo wszystkim użytkownikom dróg.

Anna Ankiewicz radna a zarazem przewodnicząca Zarządu Osiedla Suchy Las – Wschód podkreśliła, że budowa infrastruktury drogowej dla rowerzystów wzdłuż ulicy Obornickiej jest oczekiwana przez mieszkańców. – Dowodem na to jest powstały odcinek pomiędzy dawną Biedronką a dzisiejszym Lidlem. Wniosek w tej sprawie wpłynął od naszego Zarządu na prośbę mieszkańców. Mieszkańcy Złotnik Osiedla także chcą połączenia rowerowego z ich miejscowości do centrum Suchego Lasu. Ten projekt wzdłuż ulicy Obornickiej ma temu służyć. Nie mówimy tutaj o ścieżce krajoobrazowej, rekreacyjnej, taki charakter mają mieć ścieżki znajdujące się po bokach.

Wojciech Ptak, rowerzysta, członek

Stowarzyszenia Lokalni w Gminie Suchy Las zabierając głos poprosił, by osób, które codziennie jeżdżą rowerem nie „wpychać” w smog i w samochody. – Nigdy nie wybiorę tej ścieżki na dojazd do centrum – zaznaczył. – Oparcie kręgosłupa ruchu rowerowego na ulicy Obornickiej to dla mnie jedno wielkie nieporozumienie. Nie chcę jeździć z córką wzdłuż ulicy Obornickiej. Bezpieczniej pojadę wewnętrznymi drogami – bez korków i smogu.

FOT. B. STACHOWIAK

– Przy projektowaniu ścieżki należy wziąć pod uwagę, kto skąd i do jakich miejsc będzie jeździł – wskazał Michał Perczak, rowerzysta, mieszkaniec Suchego Lasu. – Ta ścieżka dla jakichś osób będzie pewnym rozwiązaniem. Natomiast jeśli chcemy, żeby ścieżki stanowiły uzupełnienie infrastruktury transportowej na terenie gminy i zapewniały sprawny dojazd do Poznania, to muszą one obsługiwać dworce kolejowe i w bezpieczny sposób doprowadzać ruch między dużymi skupiskami ludzi a miejsca-

mi, do których ci ludzie się udają.

– Pewne pomysły mamy, ale z tych naszych „dobrych” pomysłów może faktycznie nic nie wyjść – dodała radna Joanna Radzięda. – Dlatego po raz kolejny apeluję, żeby zlecić porządne opracowanie wraz z diagnozą koncepcji ścieżek rowerowych dla całej gminy i dopiero wtedy ująć do ewentualnego projektowania poszczególnych elementów ścieżek.

Głos zabrał także Grzegorz Słowiński, radny, przewodniczący Zarządu Osiedla Złotniki Osiedle: – Obornicką rowerem nie da się jeździć. Kiedyś wybrałem się do miasta i nie wiedziałem czy cały dojadę – raz, że samochody, dwa – potworny smród. Następnego dnia ruszyłem dróżkami lokalnymi. I tam jechało się sprawniej, szybciej i spokojniej. Radny zauważył również, że o ile w Suchym Lesie ścieżkę rowerową można przeprowadzić alternatywnie, odsuwając ją od ulicy Obornickiej, tak w Złotnikach pojawia się problem. – Taką średnicówkę można w Złotnikach wybudować przez ulicę Mosiężną, ale ze wschodu nikt tamtędy nie pojedzie – wskazał Radny.

Wójt Grzegorz Wojtera kończąc spotkanie, podziękował za dyskusję i wszystkie opinie. Uczestników zachęcił do pisemnego przedstawienia uwag na temat planowanego przedsięwzięcia. Zapowiedział również, że odbędzie się kolejna debata na temat budowy kręgosłupa ruchu rowerowego gminy Suchy Las.

Barbara Stachowiak

BEZPŁATNE USŁUGI DLA PRZEDSIĘBIORCÓW I START-UP

- WSPARCIE BIZNESOWE W ZWIĄZKU Z COVID-19 – KOMUNIKACJA, KOOPERACJA ONLINE
- TARCZA ANTYKRYZYSOWA COVID – 19 – DOFINANSOWANIE, ZWOLNIENIE ZE SKŁADEK ZUS, SUBWENCJE, POSTOJOWE, POŻYCZKI UMARZALNE, POŻYCZKI Z POLSKIEGO FUNDUSZU ROZWOJU
- OPTYMALNE KREOWANIE MODELU BIZNESOWEGO I MOŻLIWOŚCI POZYSKANIA FUNDUSZY UNIJNYCH DLA OSÓB ZAMIERZAJĄCYCH ROZPOCZĄĆ DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ, JAK I PRZEDSIĘBIORCÓW
- SZKOLENIA ONLINE DOT. ZASAD, POZYSKANIA POMOCY Z TARCZY ANTYKRYZYSOWEJ – COVID – 19
- SZKOLENIA ONLINE – STRATEGIA FIRMY W CZASIE COVID – 19

ZDALNY KONTAKT Z DORADCĄ CONSULTING COACHING BUSINESS (CCB)
tel.: 608 065 671, e-mail: m.robaskiewicz@ccb.com.pl W KAŻDY PIĄTEK MIESIĄCA W GODZINACH OD 10.00 - 12.00

LOKALNA AGENCJA ROZWOJU GOSPODARCZEGO SP. Z O.O.

tel.: 661 222 690, 661 777 420 BIURO: UL. OBORNICKA 117, 62-002 SUCHY LAS

e-mail: j.malendowski@larg.com.pl, j.wojnowska@larg.com.pl www.larg.com.pl

Gospodarka odpadami po roku 2020

Szanowni Mieszkańcy, minęły już dwa lata jak pisałem o systemie gospodarki odpadami komunalnymi w gminie Suchy Las. W minionym 2020 roku nie przedstawiałem danych za rok 2019, a może to nastąpić pod koniec lutego kolejnego roku po zebraniu pełnych danych. Rok 2020 był rokiem wyjątkowym ze względu na pandemię COVID-19.

Jerzy Świerkowski

Prezes ZGK Suchy Las

W ZGK również musieliśmy się przygotować i zmienić zasady funkcjonowania spółki, tak aby w zakresie odbioru odpadów komunalnych mieszkańcy byli obsługiwani w sposób nieprzerwany i ciągły. Zarząd spółki na ten trudny czas opracował plan działania w uzgodnieniu z Wójtem Gminy. Podjęliśmy decyzję o czasowym zamknięciu PSZOK-u i Kasy ZGK, aby ograniczyć ryzyko wzajemnego zakażenia się pracowników oraz mieszkańców. Pracownicy zostali podzieleni na dwie grupy, bez możliwości codziennych kontaktów pomiędzy sobą. Jedna grupa stacjonowała w Suchym Lesie, druga w Chłudowie. Każda grupa wykonywała swoje zadania. Chodziło o to, by w razie zachorowania pracownika w jednej grupie, nie izolować pracowników z drugiej grupy, a takie zagrożenie niestety istniało. Wójt sprecyzował krótko zadania względem spółki – najważniejsze z nich to nie dopuścić do zaniechania odbioru odpadów od mieszkańców. Byliśmy świadomi, że takie zagrożenie jest realne, a znalezienie wykonawcy na zastępstwo będzie praktycznie niemożliwe. Taki postawiony był priorytet – w ostateczności inne prace komunalne byłyby wstrzymane, ale odbiór odpadów należało przez cały czas wykonywać. Oczywiście priorytetem było także utrzymanie zaopatrzenia wszystkich pracowników ZGK w stosowne środki ochrony osobistej.

W ciągu zeszłego roku kilku pracowników zachorowało na COVID-19, jednak nie było potrzeby izolowania większej grupy osób jednocześnie (na szczęście). Zresztą wszyscy doskonale pamiętamy jak to wyglądało w całym kraju.

Wracam jednak do podsumowania roku 2019 i 2020 w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi. Dla ułatwienia przedstawiam tabelę – zestawienie ilości odpadów na przestrzeni siedmiu lat, tj. od 2014 do 2020 roku. Przedstawione dane są w tonach i tylko z terenów zamieszkałych, natomiast ilość odpadów zmieszanych komunalnych od firm to ponad 1000 ton (obsługujemy w systemie wolnorynkowym około 400 firm).

Jak widać z tabeli, na przestrzeni 7 lat wzrosła ilość odpadów odebranych od mieszkańców, ale też wzrosła ilość odpadów dostarczanych przez mieszkańców do PSZOK-u.

Zwiększająca się masa odpadów wynika m.in. z zwiększającej się liczby mieszkańców naszej gminy. W poszczególnych asortymentach odpadów widać zmiany, niektóre

natomiast rodzaje odpadów są na podobnym poziomie na przestrzeni ostatnich lat. Na podstawie poniższych danych widać także, jak wzrosła masa w odpadach segregowanych i to jest pozytywne zjawisko, choć tutaj jest jeszcze wiele do poprawy, w szczególności w zabudowie wielorodzinnej. Ilość odpadów „BIO” jest bardzo zależna od warunków atmosferycznych, więcej opadów w okresie letnim to większa masa traw i nie tylko.

Z roku na rok duży wzrost odnotowujemy w odpadach wielkogabarytowych, w ostatnich 2 latach o około 100 ton. W roku 2020 mieszkańcy dostarczali na PSZOK zwiększoną ilość niektórych odpadów np. gabarytów, pobudowlanych i remontowych, zużytych urządzeń elektrycznych i elektronicznych, szkła opakowaniowego. W czasie lockdownu, będąc „pozamykani”, prawdopodobnie robiliśmy większe porządki i remonty w domach, na strychach, piwnicach czy w garażach.

W roku 2019, gdy pisałem o podsumowaniu roku 2018 byłem trochę zaniepokojony spadkiem poziomu odzysku i recyklingu, który wynosił 46%, a rok wcześniej ponad 58%. Pisałem też, że mam nadzieję, że była to jednorazowa „wpadka”. Dzisiaj po pod-

ZESTAWIENIE ILOŚCI ODPADÓW W LATACH 2014 - 2020 nieruchomości zamieszkałe

Odpady odebrane i przekazane:

LP.	RODZAJ ODPADÓW	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
1	Zmieszane odpady komunalne	3163,02	3306,54	3365,06	4020,36	4296,34	4206,300	4006,200
2	Papier i tektura	277,83	316,56	356,09	369,3	314,82	340,181	364,378
3	Tworzywa sztuczne, metale, opakowania wielomaterialowe	262,03	248,7	272,36	311,97	282,19	277,900	369,200
4	Szkło	294,86	284,79	341,98	391,3	341,82	473,380	440,110
5	Odpady zielone	598,96	665,2	1037,02	1248,83	1229,08	1075,230	2043,050
	Suma	4596,7	4821,79	5372,51	6341,76	6464,25	6372,991	7222,938

PSZOK zebrane i przekazane:

LP.	RODZAJ ODPADÓW	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
1	Filtry olejowe	0	0	0,43	0	0	0,3	1,59
2	Żelazo i stal	2,43	6,03	8,17	6,65	6,362	7,825	18,237
3	Odpady wielkogabarytowe	33,06	50,18	71	94,4	127,56	239,28	329,03
4	Przeterminowane leki	0,42	1,06	1,02	0,92	1,05	1,26	0,8
5	Opakowania po chemikaliach	4,38	7,61	9,87	11,7	16,89	22,02	21,98
6	Zmieszane odpady z budowy	5	15,12	72,24	54,48	97,96	120,88	231,4
7	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki (1)	16,48	7,4	14,66	15,16	13,383	13,213	21,266
8	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	0	16,55	14,45	22,63	22,066	25,553	36,762
9	Odpadowa papa	0	4,1	13,17	4,94	1,96	1,5	13,26
10	Opakowania z metali	0	0,67	3,44	3,09	0	0	0
11	Zużyte urządzenia zawierające niebezpieczne elementy (1) inne niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 12	0,04	0,21	0,13	0,16	0,055	0,038	0,447
12	Opakowania z tworzyw sztucznych	0	0	6,44	8,86	15,38	44,98	29,13
13	Szkło	0	11,4	3,78	5,8	0	0	76,08
14	Opakowania z papieru i tektury	0	0	5	2,45	8,71	35	42,342
15	Zużyte opony	3	7,5	13,34	13,38	18,98	23,32	24,51
16	Odpady ulegające biodegradacji (zielone)	10	13,6	34,7	87,8	151,1	270,2	281,83
17	Baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	0	0	0,05	0	0	0	0
18	Sorbenty, materiały filtracyjne, tkaniny do wycierania (np. szmaty, ścierki) i ubrania ochronne inne niż wymienione w 15 02 02	0	0	0,1	0	0	0	0
19	Nieorganiczne odpady inne niż wymienione w 16 03 03, 16 03 80	0	0	0,06	0	0	0	0
20	Elementy usunięte z zużytych urządzeń inne niż wymienione w 16 02 15	0	0	0,02	0	0	0	0
21	Mineralne oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe niezawierające związków chlorowcoorganicznych	0	0,48	0	0,96	0,27	0,44	1,76
22	Baterie alkaliczne (z wyłączeniem 16 06 03)	0	0	0	0,56	0	0	0
23	Baterie i akumulatory ołowiowe	0	0	0	0,17	0	0	0
24	Urządzenia zawierające freony	0	0	0	0,18	0	5,081	0
25	Inne baterie i akumulatory	0	0	0	0	0	0,66	0
26	Lampy fluorescencyjne	0	0	0	0	0	0,08	0,318
	Suma	74,81	141,91	272,06	334,29	481,726	811,63	1130,742

PODSUMOWANIE

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Odebrane	4596,7	4821,79	5372,51	6341,76	6464,25	6372,991	7222,938
PSZOK	74,81	141,91	272,06	334,29	481,726	811,63	1130,742
RAZEM	4671,51	4963,7	5644,57	6676,05	6945,976	7184,621	8353,680

sumowaniu roku 2020 poziom tzw. odzysku i recyklingu wynosi około 51%. Sposób obliczania poziomów na przestrzeni ostatnich lat się zmieniał, co mogło niestety również wpłynąć na wyniki. Jednak po ilości odebranych odpadów selektywnych, widać że jest lepiej jak w roku 2018, choć mamy jeszcze sporo w tym zakresie do zrobienia.

Aby wspomóc mieszkańców w poprawie jakości segregowania odpadów, mobilna aplikacja na telefon „Eco Harmonogram” umożliwiać będzie korzystanie z wyszukiwarki odpadów (dowiemy się jaki odpad wrzucić do jakiego koloru pojemnika lub worka). W aplikacji dostępny jest harmonogram odbioru odpadów oraz zbiór informacji o funkcjonowaniu PSZOK-u. Zapraszam do korzystania z darmowej aplikacji, więcej informacji na stronie: <https://zgksuchylas.eu/harmonogramy>.

Szanowni Państwo, spółka wszystkie odpady, które odbiera od Państwa lub te, które sami mieszkańcy przywożą na PSZOK musi dalej przetransportować do odpowiednich instalacji przetwarzania danego rodzaju odpadów. Niestety, instalacje są daleko od Suchego Lasu. Po drugie koszty zagospodarowania tych odpadów są bardzo wysokie. Odpady zmieszane dostarczamy do spalarni w Poznaniu za cenę 266,25 zł/brutto/Mg. Za niektóre z pozostałych odpadów koszty (zł/brutto) zagospodarowania kształtują się

następująco:

- odpady BIO od 600 do 700 zł/Mg (do tego transport w dwie strony 120 km) – dodam, że spośród kilkunastu zapytanych instalacji tylko dwie zgłosiły gotowość zagospodarowania odpadów BIO (pozostałe z powodu braku mocy przerobowych odmówiły możliwości przyjęcia pw. odpadów);
- „plastiki” z żółtego worka od 400 do 850 zł/Mg (transport w dwie strony od 100 do 300 km);
- „gabaryty” – tj. meble itd. od 700 do 1200 zł/Mg (transport w dwie strony 120 km);
- „szkło” – obecnie udało się nawiązać kontakt z instalacją, która przyjmuje od nas odpady szklane opakowaniowe – kolorowe i płaci za nie od 1 do 15 zł za tonę, oraz szkło bezbarwne również płacąc za nie od 100 do 150 zł za tonę. W ubiegłym roku za przyjęcie powyższych odpadów instalacje pobierały opłaty od 50 do ponad 150 zł. Podobna sytuacja miała miejsce z papierem, ponieważ w 2020 roku instalacje przyjmowały „makulaturę” za opłatą od 50 zł do nawet 600 zł! W tym roku sytuacja na szczęście zaczyna się normować i będzie można mówić o sprzedaży tego odpadu.

Niestety rynek odpadów segregowanych jest bardzo niestabilny, wręcz nieprzewidywalny – jeden miesiąc jedna cena, drugi inna cena. Do tego wszystkiego trzeba doliczyć koszty zbierania i transportu odpadów. To

wszystko ma decydujące znaczenie na koszty systemu gospodarki odpadami. Wszystkie te uwarunkowania ostatecznie wpływają na opłatę jaką wpłacamy jako mieszkańcy do gminy. Niestety prace legislacyjne w parlamencie nad zmianą przepisów ciągną się już długo, a efektów pozytywnych dla mieszkańca nie ma. Nie powinno być tak, że to mieszkańcy obciążani są całymi kosztami systemu odpadowego. A gdzie odpowiedzialność producentów wprowadzających opakowania do obrotu? To oni powinni ponieść 80-90% kosztów zebrania i zagospodarowania odpadów selektywnych. Każdy w tej branży mówi i myśli tak samo, tylko problem w tym, że w ministerstwach nikt tego nie chce słuchać – widać teoria wygodniejsza niż praktyka. Ale to dłuższa dyskusja i może jednak nie tym razem. Brak jest odpowiedniej ustawy o „rozszerzonej odpowiedzialności producentów” (ROP) opakowań, funkcjonującej w wielu krajach. Polega ona na tym, że wprowadzający opakowania (docelowo odpady) finansuje odbiór i zagospodarowanie opakowań, nie obciąża to mieszkańców. Inaczej mówiąc mieszkaniec nie ponosi kosztów zbioru, transportu i zagospodarowania odpadów segregowanych, a płaci tylko za odpady zmieszane. I tylko taki model przepisów może znacząco obniżyć opłaty dla mieszkańców. Czego Państwu i sobie życzę! ■

Ruszył nabór wniosków do programu „Moja Woda”

Zarząd Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu w drugiej połowie marca ogłosił nabór wniosków dla zadań realizowanych w latach 2020-2024, wpisujących się w Program Priorytetowy „Moja Woda” na lata 2020-2024.

Program ten ma na celu ochronę zasobów wodnych oraz minimalizację zjawiska suszy w Polsce poprzez zwiększenie poziomu retencji na terenie posesji przy budynkach mieszkalnych jednorodzinnych oraz wykorzystywanie zgromadzonych wód opadowych oraz roztopowych, w tym dzięki rozwojowi zielono-niebieskiej infrastruktury.

Wydatki podlegające refundacji obejmują: zakup, dostawę, montaż, budowę, uruchomienie, instalację:

- do zebrania wód opadowych (w tym roztopowych) z powierzchni nieprzepuszczalnych posesji, tj. z dachów, chodników, podjazdów (np. łapacze, wpusty, odwodnienie liniowe, przewody odprowadzające wody opadowe bez orynnowania);
- do retencjonowania wód opadowych (w tym roztopowych) w zbiornikach (np. zbiorniki podziemne, zbiorniki nadziemne, „oczka wodne”);
- do retencjonowania wód opadowych (w tym roztopowych) w gruncie (np. rozs-

- czelnienie powierzchni nieprzepuszczalnych, studnie chłonne, drenaż, ogrody deszczowe – bez kosztów nasadzeń);
- do retencjonowania wód opadowych (w tym roztopowych) na dachach – zielone dachy (warstwa drenażowa), bez kosztów nasadzeń;
- do wykorzystania retencjonowanych wód opadowych (w tym roztopowych) np. pompy, filtry, przewody, zraszacze, sterowniki, centrale dystrybucji wody, inne instalacje umożliwiające zagospodarowanie wody opadowej. Jako wydatki

kwalifikowane należy przyjąć wydatki na zakup komponentów, które są trwałą częścią systemu nawadniania/wykorzystania wód opadowych (w tym roztopowych) oraz koszty adaptacji elementów istniejących, które zostaną wykorzystane w instalacji.

Z programu mogą skorzystać osoby fizyczne będące właścicielami lub współwłaścicielami nieruchomości, na której znajduje się budynek mieszkalny jednorodzinny, z wyłączeniem nieruchomości, dla której udzielono już dofinansowania z Programu „Moja Woda”. Dofinansowanie dotyczy również właścicieli nieruchomości, na których dopiero planuje się budowę, lub na których rozpoczęto budowę budynku mieszkalnego jednorodzinnego, jednak z zastrzeżeniem, że budynki te muszą zostać oddane do użytkowania zgodnie z prawem, przed złożeniem dokumentów do wypłaty. Oddanie do użytkowania może nastąpić albo poprzez uzyskanie decyzji zezwalającej na użytkowanie lub poprzez uprawnienie się zgłoszenia.

Nabór do programu jest ciągły. Zarząd WFOŚiGW może jednak podjąć decyzję o zakończeniu naboru wniosków albo wstrzymaniu naboru wniosków.

Szczegółowe informacje w sprawie składania wniosków dostępne są na stronie: www.wfosgw.poznan.pl, można również dzwonić pod nr tel. 532 741 443. ■

Nie taki wilk straszny, jak go malują?!

Mimo, że wilki od dawna zamieszkują okoliczne tereny, w ostatnim czasie, zapewne ku swojemu wielkiemu niezadowoleniu, stały się tematem medialnym, postrachem dla ludzi oraz domowych zwierząt. Czy faktycznie zasłużyły sobie na taką „popularność”, publiczną nagonkę? Na to pytanie spróbujemy odpowiedzieć.

Wilk to największy występujący w Polsce ssak drapieżny należący do rodziny psowatych. Od 1998 roku gatunek ten podlega ochronie. Obecnie objęty jest ścisłą ochroną gatunkową, a liczebność jego populacji na terenie całego kraju szacuje się na 3 tys. osobników – informują pracownicy Nadleśnictwa Łopuchówko.

Wilk jest zwierzęciem bardzo pożytecznym

– Podstawowa kwestia jest taka, że ludzie odzwyczaili się od obecności i widoku wilka. W poprzednich stuleciach bardzo mocno go przetrzebiliśmy, ponieważ nam przeszkadzał – mówi Tomasz Lisowski z Urzędu Gminy Suchy Las. – A wilk jest zwierzęciem bardzo pożytecznym. Przede wszystkim atakuje on zwierzynę, która jest słaba, chora czy ranna. Jako drapieżnik nie wysila się, nie pożytkuje swojej energii na mocne i silne osobniki. My natomiast przez lata zastąpiliśmy tego wilka. Wytepliliśmy go, a sami stworzyliśmy gospodarkę łowiecką. Wprowadziliśmy w to miejsce myśliwego, który między innymi spełnia te same funkcje, co wilk – redukuje sztuki słabe, ranne i chore.

Dzisiaj, z racji tego, że mamy ochronę gatunkową wilka i bezwzględny zakaz strzelania do niego, wilk wrócił na swoje dawne obszary i zaczyna spełniać tę rolę, która jest mu przynależna, de facto obok myśliwego. Jednak, o ile widok myśliwego idącego ze strzelbą zbytnio nas nie szokuje, o tyle widok wilka już wywołuje emocje i wzbudza w nas strach, a nawet panikę.

Wilk nie je babć i nie jest sprzymierzeńcem mrocznych sił

Większość ludzi zna wilki głównie z bajek, opowieści, ludowych podań czy filmowych scenariuszy, gdzie przedstawiane są w negatywnym świetle. Wystarczy przypomnieć sobie chociażby mroczny wilczy marsz z Akademii Pana Kleksa, który nie tylko w dzieciach wywołuje grozę. – I dlatego boimy się wilków, ponieważ naglądaliśmy się filmów, horrorów – dodaje Tomasz Lisowski. – Natomiast ni jak mają się one do rzeczywistości. Wilk jest dzikim zwierzęciem i tak naprawdę ma dwa cele w swoim życiu: przeżycie i prokreację, czyli zapewnienie ciągłości populacji. Do tego potrzebuje terytorium, na którym znajdzie pożywienie i spokojne miejsce, powtarzam

spokojne, by móc się rozmnażać.

Wilki są z nami od dawna

Jak informują pracownicy Nadleśnictwa Łopuchówko, wilk jest gatunkiem terytorialnym, co oznacza, że dany osobnik lub wataha wyznacza i zajmuje rewir, w którym żyje i poluje. Dla watahy jest to średnio 250 km². Zasiedlenie danego obszaru przez wilki zależy przede wszystkim od dostępności bazy pokarmowej. – Generalnie wokół Poznania są korzystne warunki do bytowania wilków. Z każdej strony

FOT. A. ADAMCZEWSKI / WWW.POLSKIWILK.ORG.PL

gminie Suchy Las jest chociażby poligon Biedrusko, na terenie którego wilki mogą spokojnie żerować. Trzeba też zaznaczyć, że wilki za pokarmem przemieszczają się. To, że ewidencjonuje się je w różnych miejscach, wcale nie oznacza, że jest ich tak dużo. Co ważne, one nie pojawiły się na tych terenach w ciągu ostatniego roku. Wataha wilków w Poznaniu – Szczepankowie, Garbach, obserwowana jest już od trzech lat. Najlepszym dowodem na to, że wilki żyją tu od dłuższego czasu, jest to, że na tym terenie przystępują do rozrodu i wydają potomstwo.

Wraz ze wzrostem zasięgu występowania oraz wzrostem liczebności populacji wilka w Polsce, rośnie prawdopodobieństwo napotkania tych drapieżników nie tylko w lesie. Dlaczego pojawiają się na terenach zamieszkałych przez ludzi, skoro mają doskonałe warunki do bytowania w swoim naturalnym środowisku? – Wilki nie wyznaczają sobie terytorium do granic jakiejś miejscowości. Ona znajduje się po prostu w ich rewirze – mówi Pracownik urzędu. – Wilki przechodzą przez te miejscowości w sposób naturalny, ale w nocy, tak by uniknąć kontaktu z człowiekiem. Podobno zwierzęta te nie lubią zapachu ludzi – zaznacza Tomasz Lisowski.

Dlaczego wilki atakują?

A co z pojawiającymi się informacjami o atakach wilków na zwierzęta domowe, takie jak psy?

– W sytuacji, gdy wilk na swoim terytorium spotyka psa, to uważa go za swojego konkurenta – wyjaśnia pan Tomasz. – Z kolei pies ma cechy genetyczne wilka, ale jest zwierzęciem oswojonym, bardziej ufnym. Do wilka podchodzi jak do

mamy duże areale w miarę zwartych drzewostanów, które są zasobne w zwierzynę leśną – mówi Jarosław Kurant z pogotowia interwencyjnego ds. dzikich zwierząt. – W

Nadleśnictwo Łopuchówko informuje, aby uniknąć niebezpiecznych sytuacji należy pamiętać o przestrzeganiu kilku zasad:

- nigdy nie dokarmiaj wilków, aby nie przyzwyczaiły się łatwego zdobywania pokarmu od ludzi;
- mieszkając w pobliżu lasu, przetrzymuj odpadki spożywcze w szczelnych pojemnikach z pokrywami;
- jeśli jesteś turystą, spacerujesz po lesie, trenujesz biegi, jazdę na rowerze, zbierasz grzyby, jagody – nigdy nie pozostawiaj resztek jedzenia w lesie, na parkingach leśnych, czy w miejscach odpoczynku;
- jeśli spacerujesz w lesie z psem, prowadź go zawsze na smyczy lub otoku, jest to zgodne z obowiązującym w Polsce prawem, a także zapobiega oddalaniu się psa od właściciela i przypadkowemu spotkaniu z wilkiem;
- jeśli wiesz, że Twoją okolicę zamieszkują wilki, trzymaj w nocy swoje psy i koty w domu lub w dobrze zabezpieczonych kojcach;
- wybierając się do lasu możesz mieć przy sobie gaz do odstraszenia psów; wilki mają bardzo dobrze rozwinięty zmysł węchu i już niewielka ilość preparatu może skutecznie zadziałać na znajdujące się zbyt blisko zwierzę.

innego przedstawiciela swojego gatunku, nie czuje wobec niego respektu. Wilk natomiast instynktownie eliminuje osobniki, w których widzi zagrożenie terytorialne.

Jarosław Kurant z kolei zadaje pytanie, kto tak naprawdę jest winny takich sytuacji: – Generalnie za psy odpowiedzialni są ich właściciele. Część tych przypadków miała taki charakter, że psy biegały bez jakiegokolwiek nadzoru. Jeden z psów puszczony wolno podczas spaceru pobiegł za sarnami i wszedł w łowisko wilka, stając się dla niego naturalnym konkurentem. Jeżeli chodzi o ludzi, to nie było ewidentnych przypadków ataków przez wilki. Były jedynie korelacje, tak jak powiedziałem wcześniej, pojawiające się człowieka z psem na łowisku wilka. Myślę, że jest na tyle duża obfitość pokarmu dla wilków w formie zwierzyny łownej, że nie muszą one atakować ludzi, żeby przeżyć. Ostatnio były takie karygodne zdarzenia w związku z żubrem, który pojawił się koło Skoków. Ludzie zrobili sobie z niego atrakcję turystyczną. Podchodzili do żubra i dręczyli go. A przecież jest to

dzikie zwierzę, które nigdy nie wiadomo jak zareaguje. Tak samo jest w przypadku wilków.

Jak każde inne dziko żyjące zwierzęta, wilki mogą zachowywać się nieprzewidywalnie, kiedy są na przykład przestraszone, chore czy zranione. Na ich zachowania wpływ ma również ogół działań człowieka na środowisko przyrodnicze oraz ich bliskie sąsiedztwo, co powoduje że wilki

Zdjęcie wilka zrobione na poligonie w Biedrusku w 2018 r.

FOT. JAN RATAJ

zmieniają swoje zwyczaje i preferencje. Jednak wilki są zazwyczaj bardzo ostrożne, płochliwe i unikają kontaktów z ludźmi, ale jednocześnie są bardzo ciekawskie. – Tak naprawdę mamy przejaw skrajnego obraz wilka w naszej świadomości. Wyolbrzymiamy jego drapieżne cechy i przypisujemy mu stwarzanie ogromnego zagrożenia. To jednak nieprawda. Paradoksalnie widok na przykład jastrzębi pożerających padłą sarnę nie stanowi dla nas problemu. Natomiast gdyby zamiast jastrzębi były to wilki, byłibyśmy już przestraszeni i zszokowani – podsumowuje Tomasz Lisowski.

Populacja wilków w Polsce jest stale monitorowana, a dane na temat ich aktywności gromadzone są i analizowane przez naukowców. Dlatego jeśli ktoś spotka wilka lub ślady jego obecności w lesie, proszony jest o przekazanie informacji do Nadleśnictwa Łopuchówko na adres e-mail: lopuchowko@poznan.lasy.gov.pl lub Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Poznaniu.

Barbara Stachowiak

Usuń azbest z dofinansowaniem

Wzorem ubiegłych lat Starostwo Powiatowe w Poznaniu i Urząd Gminy Suchy Las zachęcają mieszkańców do wzięcia udziału w programie pozwalającym na pozbycie się z terenu nieruchomości niebezpiecznych i szkodliwych wyrobów azbestowych.

Kto może skorzystać z dofinansowania?

Właściciele, użytkownicy wieczystości i zarządcy nieruchomości nieprowadzący działalności gospodarczej, do której stosuje się przepisy ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców.

Co podlega dofinansowaniu?

Dofinansowanie obejmuje zdjęcie z dachu, odbiór z nieruchomości, transport i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest.

W jaki sposób skorzystać z dofinansowania?

Należy złożyć (osobiście lub listownie) w Urzędzie Gminy (Suchy Las, ul. Szkolna 13) poprawnie wypełniony wniosek w nieprzekraczalnym terminie do dnia 30 lipca 2021 r.

Formularz wniosku można pobrać w Urzędzie Gminy w Biurze Obsługi Interesanta. Dostępny jest również w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy pod adresem: bip.suchylas.pl/26/referat-ochrony-srodowiska.

Czy każdy składający wniosek otrzyma dofinansowanie?

Ze złożeniem wniosku nie należy zwlekać – wnioski rozpatrywane będą do chwili wyczerpania środków przeznaczonych na ten cel w bieżącym roku. W przypadku pozytywnego rozpatrzenia wniosku materiał zawierają-

cy azbest usunięty zostanie z terenu nieruchomości.

Do kiedy można składać wnioski?

Wnioski przyjmowane będą do dnia 30 lipca 2021 r. lub do wyczerpania środków finansowych na realizację zadania.

Ile to kosztuje?

Dofinansowanie na demontaż, transport i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest wynosi 100%.

Uwaga!

W ramach realizacji przedsięwzięcia nie będą finansowane koszty związane z zakupem i montażem nowych pokryć dachowych i elewacji, a także koszty związane z zabezpieczaniem konstrukcji dachu po demontażu wyrobów zawierających azbest.

Urząd Gminy Suchy Las prosi o dokładne wypełnianie składanych wniosków.

Do wniosku należy załączyć:

- 1) dokument potwierdzający posiadanie tytułu prawnego do nieruchomości, na której znajdują się wyroby zawierające azbest: akt notarialny lub odpis z księgi wieczystej (kserokopię potwierdzoną za zgodność przez pracownika gminy lub oryginał tego dokumentu) lub inny;
- 2) zgodę właściciela nieruchomości – w przypadku posiadania innego tytułu prawnego niż własność lub użytkowanie wieczyste;
- 3) w przypadku nieruchomości będących przedmiotem współwłasności – zgodę poszczególnych współwłaścicieli na wykonanie prac związanych z usuwaniem azbestu i wyrobów zawierających azbest;
- 4) wypełniony formularz informacji przedstawianych przez wnioskodawcę w odniesieniu do pomocy de minimis (jeśli wnioskodawca zakreślił „tak” w pkt. 5 wniosku);
- 5) pełnomocnictwo – w przypadku działania przez pełnomocnika.

UWAGA! Wnioskodawcy, którzy złożyli wnioski w 2020 r. i u których, z przyczyn niezależnych po ich stronie, nie doszło do realizacji zadania, nie są zobowiązani do ponownego składania wniosku w roku 2021. Realizacja tych wniosków odbywać się będzie w pierwszej kolejności, jeśli wnioskodawca zgłosi swoją dalszą chęć uczestniczenia w programie likwidacji wyrobów zawierających azbest. O swoim zainteresowaniu wykonaniem zadania, wnioskodawca winien powiadomić pisemnie właściwy miejscowo urząd gminy.

Andrzej Adamski
Referat Ochrony Środowiska
UGSL

Biblioteka poleca

DLA DZIECI:

Jacques Maes, Lise Braekers, Wiktor,
wyd. Format 2021.

Główny bohater, Wiktor, jest entuzjastą polowań i od lat marzy o ustrzeleieniu geparda. Kiedy wreszcie udaje mu się to zrobić, wyciąga się zadowolony na swoim trofeum... a potem dopadają go wyrzuty sumienia. Dręczony snem, w którym zwierzęta oplakują straconego przyjaciela, myśliwy postanawia naprawić wyrządzoną krzywdę. Wpada na pewien pomysł – równie niezwykle, co ryzykowny. Wiktor przebiera się za geparda, przyłącza do stada i po raz pierwszy w swoim życiu doświadcza prawdziwej troski, przyjaźni oraz poczucia wspólnoty. Nie przewiduje jednak, że jego kłamstwo w końcu musi się wydać. Historia Wiktora mogłaby nieść pozytywne przesłanie. Mogłaby pokazywać, iż możliwe jest zrozumienie winy, a człowiek skonfrontowany z faktami jest w stanie przezwyciężyć egoizm i zdjąć z głowy tę „koronę stworzenia”, która coraz bardziej staje się ozdobą w złym guście. Niestety dla czytelnika, a na szczęście dla opowieści, tak nie jest. Książkę można polecić wielu osobom. Estetom, żeby rozsmakowali się w miękkich kształtach, ostrych barwach i symbolicznych obrazach. Rodzicom, żeby wyjaśnili swoim dzieciom, co to znaczy „hipokryzja”, nie używając zbyt skomplikowanych terminów. Dzieciom, żeby pokazały swoim dorosłym, że współczuciem można objąć wszystko i wszystkich.

DLA MŁODZIEŻY:

Rex Ogle, Free lunch. Darmowy obiad,
wyd. Mamania 2020.

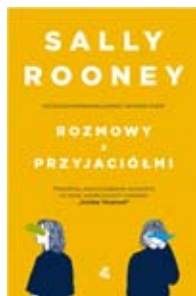
Rex nienawidzi zakupów w supermarkecie. Półki wypełnione masłem orzechowym, makaronami, panierowanymi paleczkami mozzarelli, paczkami i lodami we wszystkich smakach boleśnie przypominają mu, że nie może dostać tego na co ma ochotę, a żołądek ściska się (bardziej ze wstydu niż z głodu). Chłopak nie cierpi też momentu, w którym musi głośno oznajmiać pani ze stołówki, że należy do programu „darmowy obiad”. Głód jest uczuciem, które determinuje całe dotychczasowe życie Rexa. I nie jest to jedynie głód fizyczny – równie mocno nastolatek pragnie ciepła, akceptacji i normalnych relacji z bezrobot-

na matką. Do uprzączego burczenia w brzuchu idzie się przyzwyczaić – do domowych kłótni, ciągłego poczucia winy i przyspieszonej dorosłości również. Rex wyrwa z szarej codzienności chwile optymizmu podczas zabaw z młodszym bratem, kontaktów z troskliwą babcią, dyskusji z nowym przyjacielem. Czytelnik gorąco kibicuje, by w życiu nastolatka nastąpił jakiś przełom, by jego problemy finansowe w końcu się rozwiązały. Na kartach powieści nie takiego się nie dzieje, bowiem autobiograficzna historia Rexa to opowieść o wewnętrznej zmianie i dążeniu do zrozumienia, że ubóstwo nie jest niczyją winą i powodem do wstydu.

DLA DOROSŁYCH:

Sally Rooney, Rozmowy z przyjaciółmi,
wyd. W.A.B 2021.

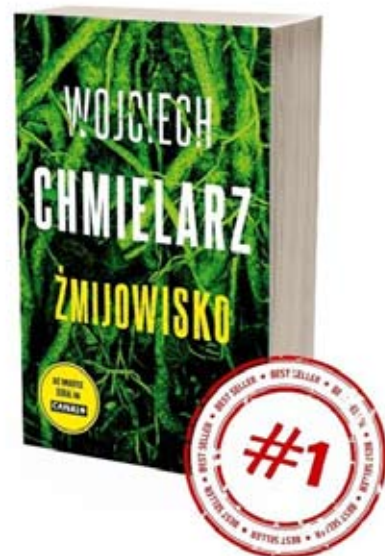
Debiutancka powieść od której zaczęła się kariera Sally Rooney, autorki bestsellerowych „Normalnych ludzi”. Jej bohaterka, mieszkająca w Dublinie dwudziestoletnia Frances, jest początkującą pisarką; wraz ze swoją najlepszą przyjaciółką i byłą partnerką Bobbi występuje na slamach poetyckich. Przypadkowa znajomość z wziętą dziennikarką Melissą oraz jej mężem Nickiem, aktorem teatralnym, skutkuje dla kobiet wielkimi zmianami. Przekraczając próg domu małżeństwa, Frances i Bobby wkraczają do świata wystawnych kolacji i wakacji na francuskim wybrzeżu. Rosnąca wzajemna fascynacja między Nickiem a Frances sprawia, iż chłodna, stroniąca od uczuć bohaterka musi po raz pierwszy zmierzyć się ze swoimi słabościami. Mnogość wątków podjętych przez autorkę (zależności między osobami w czworokacie, relacje z rodzicami, alkoholizm, depresja, pragnienie dziecka i niechęć do rodzicielstwa) sprawia, że powieść pozostawia wiele niedopowiedzeń. Z fragmentaryczności „Rozmów z przyjaciółmi” wyłania się jednak na wskroś współczesna diagnoza związków, miłości, zagubienia i dorastania.

AM

Co czytaliśmy w 2020?

Ranking najchętniej wypożyczanych książek w Bibliotece Publicznej Gminy Suchy Las

Centrum Kultury i Biblioteka Publiczna w Suchym Lesie przygotowała ranking najchętniej wypożyczanych książek za ubiegły rok. Obejmuje on tytuły literatury pięknej oraz faktu. Na szczycie rankingu znalazło się „Żmijowisko” Wojciecha Chmielarza, na podstawie którego powstał serial w reżyserii Łukasza Palkowskiego zekranizowany przez Canal+, co zapewne nie pozostało bez wpływu na zwiększenie poczytności samej książki. Tuż za nim powieść noblistki Olgi Tokarczuk zatytułowana „Prowadź swój pług przez kości umarłych”. Z kolei miejsce trzecie otrzymał thriller psychologiczny Alex Michaelides pod tytułem „Pacjentka”. Na liście nie zabrakło również miejsca dla takich autorów jak Lucinda Riley, Remigiusz Mróz, Heather Morris, Camilla Läckberg czy Joanna Gierak-Onoszek. Rok 2020 był zatem dla naszych czytelników przede wszystkim czasem spędzonym z thrillerem, bądź kryminałem w dłoni. Jakie nowe odkrycia literackie przyniesie obecny rok? Bez względu na rodzaj zainteresowań, wszystkim użytkownikom naszej biblioteki życzymy udanej lektury!

INFORMUJE • PROPONUJE • ZAPRASZA

Skrzynecka, Kalska, Roznerski i Szwedes w Suchym Lesie

Niesamowite i przenikliwe, a przy tym, o zgrozo, zabawne studium, właśnie... Kłamstwa. Florian Zeller, francuski dramaturg zdążył już przyzwyczaić swoich widzów do ostrej jazdy i bolesnego telemarku, porusza się z gracją baletnicy i precyzją chirurga w meandrach i zakamarkach ludzkich umysłów. Dwie pary małżeńskie, dwie pary przyjaciół, dwie pary kochanków, a ich nadal tylko czworo, jak to jest możliwe? Wszystkiego dowiecie się Państwo podczas spektaklu *Kłamstwo*!

Reżyser spektaklu, Wojciech Malajkat, niedawno powiedział: *Długo pracowaliśmy nad obsadą, ta sztuka wymaga nieprzypadkowych i wyśmienitych aktorów, którzy potrafią wydobyć niuanse zawarte w tekście, z wdziękiem rozbawić publiczność i sprawić, że, paradoksalnie, kłamstwo ich czegoś nauczy.*

Francuski dramaturg Florian Zeller spróbował kłamstwo zweryfikować w warunkach scenicznych. Udało mu się to na tyle, że w całej Europie widzowie podczas przedstawień spadają z krzeseł z rozbawienia, za chwilę wracają na miejsca dyskretnie zerkając wokół i szukając wsparcia i zrozumienia u innych kobiet i mężczyzn.

Niech to uświadomi siłę rażenia tego tekstu. Reżyser przedstawienia, Wojciech Malajkat, zdradza: *Przeraża nas to, jak można wygodnie żyć w związku, jednocześnie nie wiedząc nic o sobie nawzajem.*

Producent spektaklu, Piotr Szwedes, zastrzega jednak: *Warto to zobaczyć, oczywiście, nie po to, aby dowiedzieć się, jak skutecznie oszukać partnera lub partnerkę. Nie traktujcie tego, jako spektaklu instruktażowego. O nie! Warto, ponieważ, jak w soczewce skupimy dwa dni Waszego życia w dwóch godzinnych aktach. Rozbie-*

rzemy was na części pierwsze, a czy dacie się złożyć? To już zostawiamy Wam. To nie tylko komedia, ale i bardzo cenny przekaz.

Obsada:

Katarzyna Skrzynecka, Adriana Kalska, Mikołaj Roznerski i Piotr Szwedes
16 kwietnia 2021r., godz. 17:30 i 20:00
Centrum Kultury i Biblioteka Publiczna
Gminy Suchy Las
Suchy Las, ul. Szkolna 16
bilety w cenie: 150/100 zł
Bilety do nabycia na www.bilety24.pl

Spotkanie autorskie online z Tomkiem Michniewiczem

Podróżnik, dziennikarz, reportażysta i organizator wypraw. Autor sześciu bestsellerowych, nagradzanych reportaży książkowych: „Samsara. Na drogach, których nie ma”, „Gorączka. W świecie poszukiwaczy skarbów”, „Swoją drogą. Opowieść o trzech podróżach po inne życie”, „Świat równoległy”, „Chrobot. Życie najwykleszych ludzi świata”, „Chwilowa anomalia. O chorobach współczesnych naszego świata”.

Podjeżdża się trudnych i niebezpiecznych projektów reporterskich. Rozbił kongijsko-zambijski gang przemytników kości słoniowej i został wypuszczony na pokład łodzi Mel Fisher's Treasures, najsłynniejszej ekipy poszukiwaczy skarbów na świecie. Opisywał fundamentalizm muzułmański w północnym Pakistanie i źródła przestępczości w Johannesburgu, operacje polskich sił specjalnych, metody zawodowych oszustów kasyn w Las Vegas i praktyki czarnej magii w Afryce Centralnej. W USA otrzymał pozwolenie na wejście do San Quentin, więzienia o maksymalnym rygorze przeznaczonego dla najgroźniejszych przestępców, a w bazie sił powietrznych Edwards i laboratorium NASA przyglądał się najnowocześniejszym technologiom wojskowym. Jako jeden z nielicznych europejskich dziennikarzy podróżował swo-

bodnie po Arabii Saudyjskiej oraz dostał się do partyzanckiego obozu nepalskich maoistów. Z plecakiem przejechał 64 kraje, większość wielokrotnie. W podróży spędza często połowę roku. Mimo to, według swojej klasyfikacji nie jest podróżnikiem, choć często jest tak nazywany.

Centrum Kultury i Biblioteka Publiczna Gminy Suchy Las serdecznie zaprasza wszystkich na **spotkanie autorskie online** ze znanym polskim reporterem **Tomkiem Michniewiczem**, które odbędzie się 23 kwietnia 2021 o godzinie 19.00. Spotkanie jest bezpłatne, należy jednak wcześniej zapisać się na nie pod adresem email: spotkanieautorskie@osrodekukultury.pl, aby otrzymać do niego link aktywacyjny, ponieważ ilość miejsc jest ograniczona.

IM

Konkurs fotograficzny

Z ogromną przyjemnością zapraszamy mieszkańców gminy Suchy Las do udziału w Konkursie Fotograficznym **Chłudowo Obiektywnie**.

Celem Konkursu jest wykonanie fotografii Chłudowa ukazujących różnorodność świata roślinnego, zwierzęcego, krajobrazów, architektury, ludzi lub innych tematów związanych z miejscowością.

Zwycięska praca, w dużym formacie, ozdobi wnętrza Starego Baru w Chłudowie. Ponadto w konkursie przewidzieliśmy nagrody rzeczowe oraz wystawę prac.

Zgłoszenia należy przysyłać do 15 lipca 2021 r. na adres internetowy: osrodekukultury.foto@gmail.com. Szczegółowe informacje oraz regulamin znajduje się na stronie www.osrodekukultury.pl.

PB

ZAPRASZAMY
NA SPOTKANIE
AUTORSKIE ONLINE

**TOMEK
MICHNIEWICZ**
PODRÓŻNIK, REPORTER

**23 KWIETNIA
2021**

GODZ. 19.00

ZAPISY NA ADRES EMAIL:
SPOTKANIEAUTORSKIE@OSRODEKKULTURY.PL

**IŁOŚĆ MIEJSC
OGRANICZONA!!!**

WWW.OSRODEKKULTURY.PL

CENTRUM
KULTURY
I BIBLIOTEKA
PUBLICZNA
Gminy Suchy Las

**Chłudowo
obiektywnie**
konkurs fotograficzny

Celem Konkursu jest wykonanie
fotografii Chłudowa ukazujących
różnorodność świata roślinnego,
zwierzęcego, krajobrazów,
architektury, ludzi
i innych tematów związanych
z miejscowością.

**NA ZGŁOSZENIA CZEKAMY
DO 15 LIPCA**

UWAGA:
konkurs adresowany
do mieszkańców
gminy Suchy Las.

Stary Bar
CHŁUDOWO

Regulamin konkursu i szczegóły na stronie:
www.osrodekukultury.pl

Wyszyński – Prymas non possumus...

Kardynał Stefan Wyszyński jest jednym z sześciu Patronów Roku 2021. Urodził się sto dwadzieścia lat temu w miejscowości Zuzela nad Bugiem. Ukończył gimnazjum

Patron Roku
2021

Wyższego Seminarium Duchownego we Włocławku. W czasie II wojny światowej ukrywał się przed Gestapo. Już w rok po jej zakończeniu otrzymał nominację biskupa lubelskiego, niedługo potem na Jasnej Górze przyjął sakrę biskupią. W 1948 roku papież Pius XII mianował go arcybiskupem gnieźnieńskim, a po śmierci Augusta Hlonda prymasem Polski. Od tej pory Wyszyński przewodził Kościołowi w Polsce. W 1953 roku włączono go również do Kolegium Kardynalskiego.

w Warszawie oraz w Łomży, następnie wstąpił do seminarium Duchownego we Włocławku. Dokładnie w dzień swoich 23. urodzin został wyświęcony na kapłana. Studiował w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim, gdzie po czterech latach za pracę pod tytułem „Prawa Kościoła do szkoły” otrzymał tytuł doktora. Następnie udał się w podróż naukową po Europie Zachodniej. Po jej powrocie został profesorem

Komunizm przyniósł wiele represji wobec Kościoła i społeczeństwa, wówczas Prymas zaciekle bronił chrześcijańskiej tożsamości narodu. Starał się zadbać o regulację stosunków Kościoła z władzami państwa. Mimo tego, że podpisane w 1950 roku przez Episkopat „porozumienie” z ówczesnymi rządzącymi było ze strony Kościoła daleko idącym kompromisem to nie wystarczyło władzom na zbyt długo. W 1953 roku w sposób jawny rząd zaczął ingerować w wewnętrzne sprawy Kościoła, a także interesować się obsadzaniem sta-

nowisk kościelnych, prymas wypowiadając słowa „non possumus” – nie możemy, wyraził swój absolutny sprzeciw. W wyniku tego został uwięziony aż do 1956 roku. Internowano go w Rywałdzie, Stoczku, Prudniku oraz Komańczy.

Okres internowania wykorzystał na opracowanie zgodnie z ideą Jasnogórskich Ślubów Narodu, programu odnowy życia religijnego w Polsce. Z okazji zbliżających się obchodów 1000-lecia Chrztu Polski przygotował także założenia Wielkiej Nowenny. We wszystkich podejmowanych przez siebie działaniach zależało mu przede wszystkim na obronie ludzkiej godności i poszanowaniu praw człowieka. Podejmował wszelki trud, aby stworzyć lepszą przyszłość dla kolejnych pokoleń. Tylko i wyłącznie dzięki swej ambicji i ogromnemu uporowi w działaniu przyczynił się do upadku komunizmu w Polsce. Zaciekle chronił przed zagrożeniami rodzącą się „Solidarność”. Zmarł w Warszawie przeżywszy 80 lat, a w Rzymie w setną rocznicę jego urodzin rozpoczęto proces beatyfikacyjny, dotyczący jego osoby.

Koduj_Pro, czyli nauka programowania w domu

Chcesz nauczyć się programowania? Wypożycz z naszej biblioteki bezpłatny dostęp do platformy Liga Niezwykłych Umysłów i weź udział w kursie na poziomie podstawowym z języka **Python** lub obsługi baz danych **SQL**!

Każdy zapisany do naszej biblioteki czytelnik może uzyskać bezpłatny dostęp do obu kursów na 21 dni. Decyduje kolejność zgłoszeń.

- zgłosić chęć udziału w kursie w bibliotece w Suchym Lesie. Bibliotekarz powiadomi Cię o przydzieleniu dostępu.

Oferujemy następujące kursy:

• SQL Level 1

5 rozdziałów, 116 lekcji

Zakres zagadnień: wprowadzenie do baz danych, pobieranie danych, sortowanie, warunki – operatory porównania i operatory logiczne, grupowanie, operatory arytmetyczne, wprowadzanie danych, modyfikowanie danych, usuwanie danych, tworzenie tabel, modyfikowanie tabel, usuwanie tabel, podstawy łączenia tabel.

• Python Level 1

7 rozdziałów, 169 lekcji

Zakres zagadnień: zmienne, łańcuchy znaków i ich metody, typy danych, operatory arytmetyczne, funkcje, instrukcje warunkowe, operatory logiczne, pętle, sekwencje danych: łańcuchy, krotki, listy i operacje

Aby wziąć udział w kursach należy:

- być naszym czytelnikiem;
- zarejestrować się na platformie Liga Niezwykłych Umysłów (LNU), gdzie do twojego profilu zostanie przypisany numer LNU ID

na sekwencjach, zbiory, słowniki, obsługa wyjątków, praca z plikami tekstowymi.

Czym jest Liga Niezwykłych Umysłów:

Platforma LNU jest profesjonalnym narzędziem do nauki programowania, nagrodzonym złotym medalem Międzynarodowych Targów Poznańskich EDUTEC 2020. Zawiera kursy programowania i obsługi baz danych w językach C++, Python, Java i SQL. Dzięki zawartej w niej wiedzy, automatycznej i natychmiastowej ocenie rozwiązań użytkowników oraz dostępie do pomocy konsultantów, umożliwia samodzielną naukę programowania od podstaw, a także wspomaga prowadzenie zajęć stacjonarnych oraz zajęć prowadzonych online z tego zakresu.

Projekt realizowany dzięki współpracy z Soft Power sp. z o.o.

Liga Niezwykłych Umysłów

Nauka poszła w las

Zapewne każdy nauczyciel chciałby, by u jego podopiecznych nauka nie poszła w las. Tak naprawdę jednak nauka już od dawna jest w lesie. Tylko od nas samych zależy, czy i ile się nauczymy wędrując po leśnych ścieżkach dydaktycznych, najlepiej w pobliżu Poznania!

Wczesną wiosną nie ma popularniejszej trasy niż ścieżka przez rezerwat Śnieżowy Jar wśród kwitnących dywanów śnieżycy wiosennej. Wiedzę przyrodniczą

można też wzbogacić w takich miejscach jak Park Orientacji Przestrzennej w Owińskach czy polana piknikowa przy źródleku Żarnowiec. Najczęściej jednak po naukę i kontakt z naturą ruszamy na trasy ścieżek zwanych przyrodniczymi lub poznawczymi. Każda z nich to kilkanaście przystanków, prezentujących najciekawsze miejsca, często zilustrowane i opisane na tablicach edukacyjnych. Zwiedzanie ułatwiają też specjalne przewodniki. A że nie samą wiedzą żyje człowiek, to na ścieżkach nie brak drewnianych ławek, stołów i wiat piknikowych, gdzie można odpocząć po trudach spaceru.

Nad rzekami i jeziorami

Wiele ścieżek dydaktycznych powstaje w dolinach rzek. Jedną z najbardziej popularnych tras nad Wartą jest *Bobrowy Szlak* koło Czmońca z efektowną wieżą widokową. Nadwarciański krajobraz prezentu-

je również ścieżka *Rogalinek-Rogalin* na słynnych Łęgach Rogalińskich oraz trasa przebiegająca przez urokliwe Łęgi Mechlińskie koło Śremu. W rejonie dawnej przeprawy promowej w Kątniku spotykają się ścieżki: *Nadwarciańska* z Puszczykowa oraz *Śladami przyrody i historii* z Lubonia.

Mniejsze rzeki nie oznaczają wcale gorszych wrażeń. W Puszczy Noteckiej warto odwiedzić ścieżki *Dolina Węlny* oraz *Dolina Kończaka*, z Rumianku można wyruszyć w *Dolinę Samy*, a ze Swarzędza – wzdłuż malowniczej *Doliny Cybiny*. Ciekawe zakątki skrywa też bagienna dolina Trojan-ki w Zielonce. W samym sercu Puszczy Zielonki powstała również ścieżka wokół jeziora Zielonka, opisująca nadbrzeżną roślinność. Podobne informacje czekają na spacerowiczów nad Jeziorem Swarzędzkim. Na tablice prezentujące przyrodę Jeziora Niepruszewskiego można zerknąć przy okazji kąpieli w Niepruszewie albo wypoczywając na Owocowej Plaży w Zborowie, gdzie dodatkowo ustawiono lunety do obserwacji ornitologicznych.

W Wielkopolskim Parku Narodowym

Jak na ostoję przyrody przystało, Wielkopolski Park Narodowy oferuje wiele ścieżek przyrodniczych. Jedną z ciekawszych jest trasa z Osowej Góry nad Jezioro

Budzińskie. Parkowe ścieżki prowadzą również po lesie w Puszczykowie oraz z Osowej Góry do Jezior. Bogactwo przyrody przybliżają także plansze w rejonie wież widokowych: na ścieżce *Wokół starej wieży*, na mosińskich Gliniankach oraz na wieży ornitologicznej na Trzcielińskim Bagnie. Oryginalną propozycją jest ścieżka *Na tropach łądogrodu*, która zamiast ro-

ślin i zwierząt opisuje tajemnicze eratyki, kemy i ozy.

Zielona edukacja

Od dawna wiadomo, że najlepszym sposobem poznawania świata jest wyjście w teren, dlatego ścieżki dydaktyczne są nieodłącznym elementem każdego szanującego się ośrodka edukacji przyrodniczej. Arboretum Leśne w Zielonce zaprasza do tajemniczego *Owadogrodu*, Arboretum Kórnickie prezentuje *Drzewa świata*, a w obu dodatkową atrakcją jest gra terenowa *Wielka przygoda w wielkopolskich ogrodach*. Centrum Edukacji Ekologicznej Wielkopolskiego Parku Narodowego wykorzystuje *Leśną Szkołę* w Jeziorach. Kolejne propozycje to dzieło nadleśnictw. W Konstantynowie rozpoczyna się trasa *Borówkowego Szlaku*, ścieżki przebiegają także niedaleko Dąbrówki Leśnej, izby edukacji leśnej w Odrzykożuchu (*W krainie Modrej Przygody*) i Ośrodka Edukacji Leśnej Łysy Młyn (*Rola wody w przyrodzie*). Na Dziewiczej Górze funkcjonuje zarówno ścieżka *Dziewcza Góra* z oryginalną Leśną Klasą na trasie, jak i gra terenowa. W rejonie Puszczy Zieloni funkcjonuje także ścieżka *Walory przyrodnicze okolic Kiszkowa*, powstała z myślą o miłośnikach dwóch kółek, oraz dwie zdecydowanie krótsze trasy: *ścieżka imienia Augusta Cieszkowskiego* w Kicinie i *Aleja Filozofów* w Wierzenicy.

W krótkich słowach nie sposób szczegółowo opisać bogactwa oferty edukacji przyrodniczej wokół Poznania. Kto chciałby wykorzystać cieplejszą część roku na zacieśnienie swych relacji z naturą, niech sięgnie po wydany niedawno Przewodnik Niedzielnego Tropiciele, a później śmiało rusza w drogę.

Piotr Basiński
Poznańska Lokalna Organizacja Turystyczna

„Turystyczne PLOTki”: w ramach cyklu wspólnie z Poznańską Lokalną Organizacją Turystyczną (PLOT) przybliżamy nasze atrakcje i ofertę naszych sąsiadów, by zachęcić do mikroturystyki – samodzielnego zwiedzania najbliższej okolicy i poznawania mniej lub bardziej znanych turystycznych perełek okolic Poznania.

Kolejne teksty cyklu ukażą się równolegle na łamach informatorów samorządowych 12 gmin członkowskich PLOT, w Naszym Głosie Poznańskim oraz w Prasowej Powiatowej 17.

Nasze miejsce w... Chludowie

W lutym tego roku z ogromną radością przyjęliśmy informację o planowanym na 21 marca oficjalnym otwarciu „Starego Baru” w Chludowie. Po latach, nie tylko my, ale i reszta chludowskich grup, przestanie się tułać i będzie miała swoje stałe miejsce.

Nasze stęsknione serca, głosy i oczywiście nogi nie mogły doczekać się prób. Z wielką niecierpliwością czekaliśmy na pierwsze spotkanie, bo po tak długim czasie nie byliśmy pewni ile osób powróci na zespolowy parkiet. Na szczęście okazało się, że nie ma żadnych powodów do niepokoju, gdyż na sali pojawił się prawie cały skład.

Wszyscy, mali i duzi, ochoczo rozpoczęli zmagania z częściowym brakiem kondycji. Nasi choreografowie pani Renata i pan Tomek snuli plany co tu wystawić, by ludzi zaciekać, niestety limit czasu pierwszego koncertu trochę zweryfikował ich wizję. Oni jednak się niczym nie zrazili i na zawołanie przygotowali nowy, krótki, ale pełen radości i werwy program.

Podczas, gdy jedni ćwiczyli, inni urządzali nasze pomieszczenia. Poza szafami na dokumenty, gadżety i inne szpargały, w końcu mamy miejsce na długo skrywane w garderobianych zakamarkach nagrody i wyróżnienia. W czasie przeprowadzki okazało się, że z każdą rzeczą, nawet kopertą czy ulotką wiąże się jakaś historia. Liczymy na to, że teraz dzięki ich odkuźnieniu i wyeksponowaniu będzie można te wspomnienia przywoływać częściej, a „Stary Bar” będzie nie tylko naszą nową bazą, ale przede wszystkim miejscem, w którym będziemy mogli dzielić się ludową pasją z innymi mieszkańcami gminy.

Po 6 tygodniach prób i ćwiczeń nadszedł w końcu ten dzień. W środę 17 marca przy-

gotowane zostało nagranie naszego krótkiego występu i dzięki temu w niedzielę, wszyscy mogli zobaczyć piękny spektakl, w wykonaniu naszych małych, średnich i dużych tancerzy.

Z tego miejsca dziękujemy wszystkim, którzy swoim zaangażowaniem przyczynili się do tak pięknego rezultatu: choreografom, tancerzom, a chyba przede wszystkim naszym niezastąpionym Mamom, które jak zawsze z wielką uwagą „rychtowały” swoje dzieci. Szczególnie gorąco chcemy jeszcze wspomnieć o tych, którzy z różnych przyczyn, zwłaszcza zdrowotnych, nie mogli wziąć udziału w koncercie. Myślmy o nich bardzo ciepło i mamy nadzieję, że jeszcze kiedyś staniami ramieniem na scenie.

„Stary Bar” został otwarty, nasze serca znowu rwą się do tańca. Co z tego wynika? Przekonacie się na kolejnych występach, na które już teraz bardzo serdecznie zapraszamy.

ZPiT Chludowianie

WYCE PO NOSZYMU

Na początku minionego roku na łamach „Gazety Sucholekiej” rozpoczęliśmy cykl „Wyce po naszymu”. Dziś zapraszamy do kolejnej jego odsłony, w której prezentujemy teksty w gwarze poznańskiej, autorstwa Pana Jana Strugarka, mieszkańca Biedruska.

*Naczelnik w kiciu zwołoł na nara-
dę wszystkich klawiszy. W te pyndy
chcę wiedzieć jak to się mogło stać,
że wieczorem bryknął tyn istny z celi
1313. Musiol się odkluczyć, Panie
naczelniku – odpowiada jedyn sztyft.
A skyndy tyż miol te klucze? – pyto z
rachą naczelnik. Pewnie kumuś z Was
je skibnął? O nie szefie, uczciwie wy-
groł w karciochy.*

*Idzie ulicą dwóch kompli. Szpycują,
a po drugiej stronie rechło się ich na-
kirany znajomek. Co pochwile lacha
się jak głupi do syra, albo się haltu-
je i macha łapą. Szczony postanowili
dowiedzieć się co jest lols. Przeszli na
drugą stronę i pytają. Ady z czego się
tak rechłosz? Opowiadom se wyce –
pada odpowiedź. To czymu co jakiś
czas sztopujesz i machasz łapą? Bo co
poniektóre już znam.*

*Mąż szpycowoł na mecz w telewizji,
ale po pół godzinie zaczął garować.
Po jakimś czasie staruszka go szpekla
i zaczyno drzeć kalafę: ady wstawie
jest pierwsza! Tyn istny otworzył śli-
pia i odparł: no co ty nie powiesz?!
A kto strzelił.*

Historia sucholeskiego młynarstwa

Do XVIII wieku w Suchym Lesie nie istniało przetwórstwo zboża. Mieszkańcy korzystali z pobliskich młynów wodnych, zlokalizowanych w Łysym Młynie, Chojnicy i Strzeszynie.

Zapotrzebowanie na usługi młynarskie było bardzo niskie, ponieważ Suchy Las był małą miejscowością, położoną poza szlakami komunikacyjnymi. Jednocześnie na skutek wojen, grabieży i licznych epidemii Suchy Las zupełnie opustoszał. Zniknęły łąny pól i łąk, opróżniły się sucholeskie pastwiska, które były podstawą działalności rolniczej w tej miejscowości. Podpoznańskie wsie były systematycznie dewastowane przez obce wojska i grabione. Do tego grasowały bandy opryszków, szukające łatwego zarobku. Mieszkańcy ratowali się ucieczką przed niechybną śmiercią. Wnet spalane chaty zarosła dzika trawa. Tak wyglądała cała pobliska okolica, to były prawdziwie dzikie pola. Poznański dziekan katedralny Stanisław Kijewski po wizytacji w dniu 20 czerwca 1720 roku napisał: „Nie pozostało zaś śladów wsi krom gruzów... w Suchymlesie, gdzie było dawniej 4 kmieci, karczma i lasy”¹.

Osadnicy, sprowadzeni do wyludnionego Suchego Lasu w 1732 roku przez komandora Michała Stanisława Dąbrowskiego, niechętnie korzystali z pobliskich młynów. Do Suchego Lasu przybyli wraz z rodzinami: Jan Cerbs, Wawrzyn Hentzel, Jan Mankie, Marcin Kaczorski, Lorenc Rus, Jan Feldbark, Marcin Fritz (Fryc). Do tego czasu istniał przymus młewa, daniny powiązanej z obowiązkiem przemiału zboża w pańskich lub proboszczowskich młynach, na którą nie godzili się mieszkańcy Suchego Lasu. Na mocy edyktu komandorskiego zostali oni zwolnieni z obowiązku młewa, dlatego woleli używać żaren niż dodatkowo opodatkować swoje ciężko zarobione plony. Pozostawały przecież jeszcze inne daniny i obciążenia właścicielskie dla zakonu joannitów. I chociaż Jan Cerbs był młynarzem z Naramowic, to w tym czasie Suchy Las nie posiadał żadnego urządzenia młyńskiego. W krótkim czasie potomkowie osadników doprowadzili do uzyskania specjalnych praw dla swojej społeczności. Stało się to dzięki przychylności komandorii joannickiej, która przyjęła politykę rozwoju gospodarczego. Komandor Marcin Andrzej Miaskowski w 1781 roku umożliwił chłopom w dobrach komandorskich dziedziczenie ziemi na własność, a w 1790 roku wydał przywilej sołtysowi osady Suchylas na zbudowanie młyna wietrznego².

W ten sposób powstał pierwszy wiatrak w Suchym Lesie. Był on usytuowany pomiędzy obecnymi ulicami Rumiankową i Zwolenkiewicza, w linii ulicy Fiołkowej. Na pewno był to wiatrak kozłowy, czyli tzw. kozłak. Ten typ wiatraka był najczęściej budowany i zdominował całą centralną i poł-

dniową Wielkopolskę. Trzykondygnacyjny budynek wiatraka wraz ze skrzydłami był obracany wokół pionowego, drewnianego słupa na podparciu budynku wiatraka, noszącego nazwę kozła, który zajmował pierwszą, dolną kondygnację. Na kondygnacjach środkowej i górnej odbywała się produkcja mąki. Do obracania całej konstrukcji służył wystający z tylnej (przeciwnej skrzydłom) ściany wiatraka dyszel, współpracujący z kołowrotem, za pomocą którego następowało nastawianie budynku skrzydłami do kierunku wiatru. Aby tego dokonać, potrzebna była siła zwierząt lub kilku ludzi.

Pierwszym młynarzem w Suchym Lesie był pochodzący z pobliskiej wsi Winiary Marcin Teichmann, a jego żoną była Marianna z Perlińskich (Berlińskich). Dokument metrykalny z 26 listopada 1800 roku wymienia tę rodzinę przy okazji chrztu ich córki Marianny. Marcin Teichmann miał jeszcze dzieci: Franciszka (1814), Daniela (1819), Karolinę Annę (1822) i Annę

(1824). Status młynarza miał również wymieniony w dokumentach z 1819 roku August Teichmann. Nie wiemy jakie było jego pokrewieństwo z Marcinem. Mógł być jego najstarszym synem, który urodził się przed przybyciem Teichmanów do Suchego Lasu, podobnie jak Antoni Teichman, syn Marcina i jego następcą w zawodzie młynarza, w 1829 roku. W dokumencie metrykalnym z 1 listopada 1830 roku zapisano chrzest Katarzyny Wilhelminy, córki Antoniego Teichmana i jego żony Rozalii. Księgi metrykalne z tego okresu wymieniają również dwóch młynarzy, którzy mogli być czeladnikami: Jakuba Hantza (Heintza) i jego żonę Annę Rozalię Tomkowszczańkę (1826) oraz Samuela Gotliba i żonę Rozalię Boehm (1829)³. Suchy Las w tym czasie liczył 24 domy i 215 mieszkańców (1815).

Miał karczmę z wyszynkiem, nieduże pola z prawem dziedziczenia dla przybyłych tu osadników (nazywanych kolonistami), wybieranego sołtysa. Istniały tu też inne gospodarstwa, dzierżawione, bez prawa własności użytkownika, których właścicielem była komandoria joannicka, korzystająca z dochodów osiąganych z prawa dzierżawy. Dzięki ciężkiej pracy mieszkańców następował systematyczny i trwały rozwój Suchego Lasu. Chociaż sam komandor Miaskowski był osobą bardzo kontrowersyjną (z obrońcy Konstytucji III Maja stał się zwolennikiem Konfederacji Targowickiej), ustanowił wiele dobrych zmian dla sucholeskiej społeczności. Reformy komandorii joannickiej rychło jednak uległy zakończeniu. Po śmierci komandora Marcina Andrzeja Miaskowskiego w 1832 roku, władze pruskie skasowały komandorię, a dobra zakonu maltańskiego przejęło państwo pruskie. Recesy uwłaszczeniowe ustanowiły nowych gospodarzy, ale też zwiększyły obciążenia fiskalne, co było ukrytym celem operacji uwłaszczeniowej. Nieumiejętne korzystanie z nowych instrumentów finansowych, zastawów i kredytów, spowodowało liczne dramaty. Powstało i umocniło swą działal-

ność dominium należące do rządu pruskiego. Historia sucholeskiego wiatraka w tym okresie nie została jeszcze poznana. Należy przypuszczać, że jego działalność była kontynuowana na dotychczasowych zasadach. Młynarze i producenci chleba byli zawsze poszukiwani, a ich trudna praca doceniana. Wiatrak w tym miejscu znajdował się na mapach z początku XX wieku, nie wiemy jednak, kto zajmował się jego prowadzeniem, ani kto był jego właścicielem. W księgach meldunkowych gromady Suchy Las dla okresu międzywojennego nie ma już zanotowanej rodziny Teichmanów.

W okresie międzywojennym w Suchym Lesie powstał nowoczesny, rozwinięty technicznie młyn motorowy. Jego właścicielem był Józef Skoczyński, powstaniec wielkopolski, były pilot eskadry z poznańskiej

Lawicy. Józef Skoczyński w 1933 roku zakupił od Gustawa Metzgera przy Szosie Obornickiej działkę pod realizację tego projektu. Zakupiona parcela sąsiadowała od strony północnej z rolą Wojciecha Nowickiego, a od strony południowej z rolą byłego właściciela, Gustawa Metzgera. Młyn został zaprojektowany przez poznańskiego architekta Kazimierza Karwatke⁴.

31 października 1933 roku Józef Skoczyński, zamieszkały jeszcze wówczas na poznańskich Winiarach przy ulicy Obornickiej 49, złożył do Wójtostwa w Piątkowie wniosek o wydanie pozwolenia na budowę młyna w Suchym Lesie. 7 marca 1934 roku Starostwo Powiatowe Poznańskie wydało pozwolenie na realizację obiektu. W 1934 roku rozpoczęła się budowa młyna. Trzykondygnacyjna budowla, wykonana z palonej cegły, posiadała wymiary 15 x 10 m, wysokość 12,2 m i było do niej przyległe pomieszczenie agregatarni. Agregatarnia miała wymiary 8,9 x 5 m i dla bezpieczeństwa posiadała tylko zewnętrzny dostęp. Ze względu na możliwość wystąpienia nieszczelności w instalacji gazowej, prawidłową wentylację tego pomieszczenia zapewniały kratki żaluzjowe, umieszczone w dachu. Płaski dach na całym obiekcie został pokryty smołowaną tekturą. Działka posiadała własną studnię, a na swoim krańcu zbiornik na odpady ciekłe.

Jak wyglądało wnętrze młyna? W podziemiu, którego posadzka została położona 1,3 m poniżej terenu okalającego, rozmieszczono główny wał napędowy. Był on osadzony na fundamentach, aby zapewnić stabilność konstrukcji. Wały transmisyjne były umieszczone na kozłach żeliwnych pod stropem I piętra. W przylegającej do młyna agregatarni znajdował się agregat,

który przetwarzał drewno na gaz drzewny, ponadto zasilana nim była maszyna napędowa (motor) o mocy 45 KM. W przyziemiu oraz na I i II piętrze znajdowały się maszyny młynarskie. Były one poruszane siłą motorową poprzez przekładnię wału napędowego, wyposażonego w hamulec bezpieczeństwa.

Na terenie przyziemia znajdowały się dwa kamienie młyńskie oraz trzy walce. Na I piętrze była gniotka do zboża, łuszczarka, mieszkarka do mąki i czterodziałowy zbiornik. Na II piętrze znajdował się cylinder pogniotkowy, tarar (wialnia ssąca), filtr i dwa płaskie osiewacze. Młyn posiadał transport ślimakowy i taczkowy oraz elewatorowy dla worków ze zbożem i mąką. Miał dużą wydajność i był dostosowany do obsługi przez dwie osoby: młynarza i pomocnika. Przy budowie młyna zadbano o względy bezpieczeństwa: koła zamachowe i napędowe oraz pasy były chronione przed dostępem siatkami umocowanymi na trwałej konstrukcji, a agregator gazu posiadał ciśnieniowe zawory bezpieczeństwa. Młyn wyposażony był w system doświetlaczy dachowych (okapowych), miał też oświetlenie elektryczne z własnego generatora prądowego. Przed budynkiem był plac dojazdowy o szerokości 16 m. Według kosztorysu całkowity koszt budowy i wyposażenia młyna wyniósł 12 tysięcy przedwojennych złotych, co odpowiadało wówczas 1 kg czystego złota.

Po 5 latach wybuchła II wojna światowa i Józef Skoczyński stracił swój młyn. Jego mienie przeszło na własność niemieckiego Urzędu Powierniczego w Poznaniu (Treuhandstelle Posen), a zarządzaniem młyna zajął się Niemiec Willi Weigt⁵.

Po wyzwoleniu, w 1946 roku Józef Skoczyński wrócił do Suchego Lasu, gdzie da-

lej prowadził własny młyn⁶. Odbudował go i doposażył w ograbione maszyny. Zachowało się ogłoszenie z gazety „Głos Wielkopolski” z 1948 roku⁷, gdzie złożył ofertę zakupu silnika do młyna. Minęło kilka lat, w 1952 roku młyn został upaństwowiony. Podobny los spotkał sklep Antoniego Gałki⁸, który w czasie okupacji wraz z synem Ludwikiem prowadził działalność handlową w zakresie sprzedaży artykułów spożywczych i pieczywa⁹. Kiedy po wielu latach historia zatoczyła następny krąg, budynek młyna został sprzedany i przebudowany. W miejscu starego sucholeskiego młyna, przy ulicy Obornickiej 14a, na wysokości Wiaduktu Narutowicza, znajduje się obecnie firma Grube.

Grzegorz Mencil

¹ „Komandorya i Kosciół św. Jana Jerozolimskiego w Poznaniu”, Stanisław Karwowski, PTPN, 1911.

² „Komisja Atlasu Historycznego Polski”, 1947.

³ Liber Baptizatorium, Parafia katolicka Chojnica, 1768-1810, 1810-1824, 1827-1849.

⁴ Projekt młyna motorowego - Józef Skoczyński, Suchy Las, Archiwum Państwowe w Poznaniu, Sygnatura: 53/4351/0/19/997.

⁵ Amtlichen Fernsprechbuch für den Bezirk der Reichspostdirektion, Posen, 1942.

⁶ „Mieszkańcy Gminy Suchy Las i okolic w Powstaniu Wielkopolskim”, Ryszard Chruszczewski, Wydawnictwo eMPi2 Mariana Pietraszewskiego, 2016.

⁷ „Głos Wielkopolski”. 1948.01.16 R.4 nr 15.

⁸ Galka Anton - Lebensmittel und Bäckereigeschäft, Steimersdorf, Kreis Posen 1940-1944, Archiwum Państwowe w Poznaniu, Sygnatura: 53/759/0/5.19 B.IVb/10230.

⁹ Upaństwowienia i przymusowe zarządy, Archiwum Państwowe w Poznaniu, Sygnatura: 53/1071/0/17.2/1459.

Wesołego Alleluja!

Niech Święta Wielkiej Nocy
będą czasem nadziei i wiary.
Niech przyniosą Państwu
wiele szczęścia i radości,
tak będziecie zawsze z ufnością
spoglądali w przyszłość.

Spokojnych i zdrowych
Świąt Wielkanocnych
życzą

Prezes Zarządu Gminnego ZOŚ RP
w Suchym Lesie Zbigniew Hącia,
Komendant Gminny Jarosław Sznajder
oraz Zastępca Komendanta Gminnego
Krzysztof Ancuta

Suchy Las
OSIEDLE

Z okazji Świąt Wielkanocnych
życzymy wszystkim naszym Sąsiadom
radości, optymizmu i nadziei.
Bądźmy dla siebie dobrzy,
cierpliwi i życzliwi!
Wesołych, mimo wszystko, Świąt!

Zarząd Osiedla Suchy Las

Montessoriańskie inspiracje cz. 3

W poprzednim artykule wspomnieliśmy o działach Pedagogiki Montessori. Teraz chcielibyśmy przybliżyć na czym polega jeden z nich: **ĆWICZENIA PRAKTYCZNEGO ŻYCIA**.

Maria Montessori przygotowała serię ćwiczeń praktycznych związanych z codziennym życiem po to, aby stworzyć dzieciom okazję do naśladowania dorosłych. Od tego działu, tak jak w każdym przedszkolu i szkole Montessori, tak i u nas dzieci rozpoczynają swoją przygodę z metodą.

Dla dziecka porządek jest tym, czym dla nas jest ziemia pod nogami, na której stoimy, czym dla ryby jest woda, w której pływa. We wczesnym dzieciństwie umysł człowieka czerpie ze swojego otoczenia elementy orientacji, których potrzebuje do swoich późniejszych zdobyczy.

Maria Montessori

Ćwiczenia praktycznego życia, to przede wszystkim: dbałość o własne ciało (czynności samoobsługowe: ubieranie się, rozbieranie, korzystanie z toalety etc.), dbałość o najbliższe otoczenie (pielegnowanie zabawek, roślin, zwierząt, osobistych przedmiotów), dbałość o prawidłowe relacje z innymi (formy grzecznościowe, rytuały związane z posiłkami, spaniem, harmonogramem dnia).

Pierwsze ćwiczenia są bardzo proste. Polegają np. na przenoszeniu koszyka, tacy, krzesła, przedmiotów. Kolejnymi etapami będzie nauka: rozpinania i zapinania guzików, rzepów, zamków błyskawicznych, klamer etc., w późniejszym okresie wiązania sznurowadeł. Ulubionymi aktywnościami dzieci są: przesypywanie, przelewanie, zmiatanie, czyszczenie obuwia, polerowanie srebra. Starsze dzieci pracują z kropłomierzem, szczypcami, pęsetami, którymi przenoszą małe przedmioty. Warto wspomnieć, że wszystkie akcesoria ćwiczeń praktycznych powinny być wykonane z najlepszej jakości materiałów (i nie mamy tu na myśli plastiku). Tak jak w większości domów w naszym przedszkolu miseczki są szklane, sztuczne metalowe, a przesypujemy ryż, kaszę, makaron – wszystko co naturalne.

Podejmowane działania nie polegają tylko na pracy z wcześniej przygotowanym materiałem, ale również są zależne od otoczenia zorganizowanego przez nauczyciela. Dzieci uczą się prawidłowo myć ręce, nakrywać do stołu, jak i sprzątać po posiłku, dbać o swoje miejsce pracy (zachowywać

kolejność czynności wykonywania działań), pielegnować rośliny w salach.

Ćwiczenia praktycznego życia uczą tego, że każda rzecz ma swoje przeznaczenie, stałe miejsce oraz swój sposób działania. Te na pozór banalne czynności pozwalają dzieciom być samodzielnymi i stawiać się niezależnymi od osób dorosłych. Przedszkolaki ćwiczą: motorykę oraz koordynację wzrokowo - ruchową, budują pewność siebie oraz poczucie własnej wartości, doskonałą precyzję oraz kształtują jakże cenną cierpliwość. Uczą się planowania, utrzymywania porządku i organizacji przestrzeni.

W naszym przedszkolu dobrą praktyką jest aktywne wspieranie dzieci młodszych przez starsze, np. pomoc w szatni podczas

ubierania i rozbierania, nauka chodzenia w parach w trakcie spacerów, wspólne zajęcia rozwojowe. Młodsze przedszkolaki obserwują starszych kolegów, a oni uczą się wrażliwości na potrzeby drugiego człowieka.

Montessori w praktyce domowej – co może zrobić każdy z nas, będący rodzicem:

- W życiu każdego dziecka przychodzi etap „ja sam / ja sama”. Zadbajmy o to, aby jego odzież była łatwa do założenia (spodnie na gumce, bez zamków i guzików, duże otwory na głowy w koszulkach, buty na rzepy lub wsuwane).
 - Uporządkowana przestrzeń. Chcąc uniknąć poszukiwań np. zaginionej rękawiczki, szalika, buta czy czapki i innych przedmiotów warto zadbać o to, aby każda rzecz miała swoje stałe miejsce, które jest dobrze znane dziecku oraz dostosowane do jego wzrostu.
 - Pozwalać na samodzielność. Małe dziecko potrzebuje więcej pomocy, jednak niech nasze wsparcie będzie minimalne. Powstrzymajmy nasz odruch nadmiernego pomagania i wyręczania. Na początek przełożmy maluchowi koszulkę przez głowę – może z rękawami poradzi sobie sam.
 - Jak zachować spokój, kiedy trzeba wyjść z domu. Ustalmy z dzieckiem ile czasu przeznaczamy na samodzielne ubieranie się. Można wykorzystać klepsydry lub inne urządzenie. Kiedy czas minie, powiedzmy: „Cieszę się, że jestem samodzielną / -a, ale musimy już wyjść. Pomogę Ci ubrać te ostatnie rzeczy”.
 - Co zrobić, gdy maluch odmawia ubierania się. Musimy się na to przygotować, że czasem nasze dzieci nie będą chciały ubierać się same. W takiej chwili pomyślmy, że nam dorosłym zdarza się również nie mieć na coś ochoty. Po prostu zaproponujmy wtedy pomoc.
- Następne artykuły poświęcimy kolejnym montessoriańskim działom.

Justyna Szymańska – Mikołajczak
Anna Wierzbicka

W SP 1 powstaną klasy językowe

Z przyjemnością informujemy, iż Organ Prowadzący wyraził zgodę na utworzenie w naszej szkole klas o poszerzonym języku angielskim. Klasy rozpoczną działanie od roku szkolnego 2021/2022, na podstawie kompilacji programowej, stworzonej przez naszych nauczycieli języka angielskiego.

Podstawowym założeniem niniejszego programu jest chęć rozwijania umiejętności językowych uczniów na poziomach klas 5-8, poszerzanie ich wiedzy we wszystkich obszarach, a także zachęcanie do pogłębiania wiedzy kulturowo – historycznej o krajach anglojęzycznych.

Kompilacja programowa umożliwi uczniom zaawansowanym językowo dalszy rozwój w obszarach takich jak m.in.: słuchanie, czytanie, zagadnienie gramatyczne, czy znajomość środków i funkcji językowych. Program ma również na celu przygotowanie uczniów do egzaminu ósmoklasisty przy maksymalnym wykorzystaniu dodatkowych godzin lekcyjnych, zastosowaniu nowoczesnych metod nauczania oraz różnorodnych źródeł materiałów językowych. Utworzony program ma także za zadanie poszerzyć horyzonty myślowe uczniów oraz uświadomić im, jak przydat-

na jest znajomość języka obcego w życiu codziennym.

Zgodnie z założeniami nowej podstawy programowej, której nadrzędnym celem

jest komunikacja, w programie zostaną uwzględnione zajęcia konwersacyjne. Dzięki zajęciom uczniowie będą mieli okazję do praktycznego wykorzystania języka obcego w mowie i piśmie. Ponadto poprzez

realizowanie projektów edukacyjnych zawartych w programie, zajęcia będą nie tylko atrakcyjne, ale także pozwolą uczniom rozwijać umiejętność współpracy w grupie oraz umiejętność autoprezentacji.

Klasa (grupa) językowa zostanie przygotowana z myślą o uczniach zaawansowanych językowo, którzy na koniec klasy czwartej (w tym roku również na koniec klasy piątej i szóstej) pomyślnie przejdą wstępną weryfikację wiedzy i umiejętności

poprzez napisanie testu kwalifikacyjnego tzw. „placement test”. Po spełnieniu określonych w regulaminie warunków zostanie utworzona klasa (grupa), która rozpocznie cykl zajęć od poziomu biegłości językowej A2. Celem programu jest to, aby uczniowie na koniec II etapu edukacyjnego osiągnęli poziom biegłości językowej B1+.

Kurs przewidziany jest na 170 godzin lekcyjnych.

Uczniowie będą uczestniczyli w zajęciach w swojej klasie. Jedynie podczas zajęć języka angielskiego grupa będzie mieszana.

Dyrektor
Szkoły Podstawowej nr 1
w Suchym Lesie
Maria Antas

Wielkanocne warsztaty

Dzieci z przedszkola w Chludowie aktywnie i chętnie włączyły się w cykl przygotowań do świąt wielkanocnych. Praktyczny, warsztatowy charakter działań okazał się trafną formą spędzenia czasu, przy jednoczesnym kultywowaniu polskiej tradycji.

Pierwszym krokiem wprowadzającym w świąteczny klimat było wykonanie wiosennych nasadzeń, tym razem przy udziale niecodziennych technik ogrodniczych, bo tych

tworzonych bez udziału gleby. Przedszkolaki poznały żwir, keramzyt, korę i z nich stworzyły wiosenne nasadzenia w szkle, które dekoracyjnie wpisują się w ozdoby

we klimaty każdego wnętrza – w tym tego przedszkolnego.

Dalsze działania świątecznych wyzwań przebiegały pod kątem wykorzystania malowniczych kolorów z wiosennej palety barw. Nie zabrakło więc wielkoformatowych pisanek, w tym tych przestrzennych, oraz rozmaitych dekoracyjnych ozdób tworzonych z udziałem najmłodszych uczestników warsztatowych kręgów.

Izabela Rybicka

Pierwszy Dzień Wiosny

Przyjście nowej pory roku jest doskonałą okazją do tego, aby uzmysłowić dzieciom, jakie wielkie bogactwo niesie za sobą budząca się do życia przyroda.

Dekoracje przedszkola zmieniły się z zimowej na wiosenną. W salach powstały zielone kąciaki przyrody. Na gazetkach pojawiły się prace plastyczne dotyczące pierwszych zwiastunów wiosny.

19 marca dzieci z Przedszkola AKADEMOS powitały Panią Wiosnę wesoło i radośnie, tańcem i śpiewem. Podczas uroczystości miały okazję wykazać się wiedzą o nadchodzącej porze roku.

Dzieci w tym dniu poznały tradycje i zwyczaje związane z powitaniem wiosny, dowiedziały się o starym zwyczaju topienia MARZANNY.

Jesteśmy pewni, że starania naszych wspaniałych przedszkolaków sprawią, że wiosna zawita do nas na dobre.

Lilianna Szaj

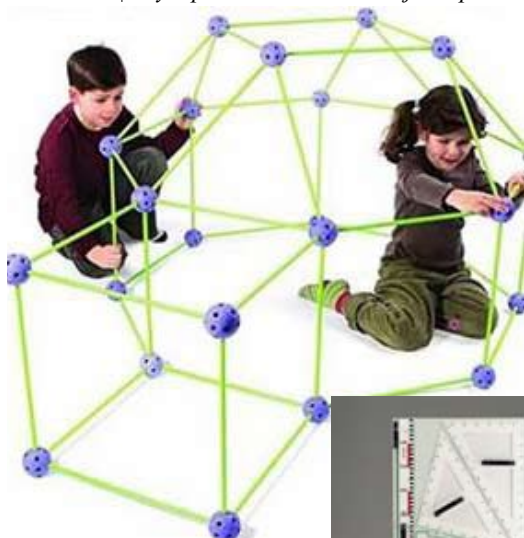
Szkoły zostaną doposażone

Gmina Suchy Las po raz kolejny wsparła swoje placówki oświatowe. Tym razem w ramach realizowanego od marca ubiegłego roku projektu unijnego „Szkoły kompetencji w Gminie Suchy Las” został zakupiony sprzęt multimedialny oraz pomoce dydaktyczne.

Głównym celem projektu jest podniesienie wiedzy i kompetencji uczniów, w tym o specjalnych potrzebach – w zakresie matematyki i informatyki, podniesienie kompetencji nauczycieli oraz wyposażenie pracowni przedmiotowych. Projektem zostały objęte wszystkie publiczne szkoły podstawowe, dla których organem prowadzącym jest Gmina, czyli: Szkoła Podstawowa nr 1 w Suchym Lesie, Szkoła Podstawowa nr 2 w Suchym Lesie, Zespół Szkół w Biedrusku oraz Zespół Szkół w Chłudowie.

– Na początku marca zostało rozstrzygnięte zapytanie ofertowe na pomoce dla szkół podstawowych w gminie Suchy Las. Zgodnie z założeniami projektu do Szkoły Podstawowej nr 1 w Suchym Lesie trafi sprzęt multimedialny (m.in. rzutnik, 20 tabletów, tablica interaktywna), a do pozostałych szkół podstawowych dziesiątki pomocy dydaktycznych, wspomagających nauczanie przedmiotów ścisłych (m.in. magnetyczne bryły, siatki brył i figury płaskie, przybory tablicowe, ułamki, odcinki, wagi, gry dydaktyczne oraz filmy edukacyjne, a także edukacyjne programy komputerowe).

we), jak również artykuły do gimnastyki korekcyjnej i logopedii typu kulki sensoryczne czy aparat do rehabilitacji stóp lub dmucha

chajka artykułacyjna – informuje Referat

Oświaty i Sportu Urzędu Gminy Suchy Las. – Produkty te od 8 kwietnia będą w użytku szkół. Obecnie w placówkach oświatowych zajęcia organizowane są online, a zakupione pomoce pozwolą na pełne wykorzystanie wyobraźni przestrzennej oraz logicznego

myślenia uczniów. Artykuły do gimnastyki korekcyjnej oraz logopedii muszą poczekać na powrót nauczania stacjonarnego.

Przypomnijmy, Gmina dla „swoich” placówek oświatowych w ostatnim czasie pozyskała środki finansowe z następujących programów:

- „Aktywna tablica” to rządowy program, do którego zostały zakwalifikowane dwie szkoły z gminy Suchy Las. W ramach otrzymanej dotacji zostało zakupionych 14 laptopów, które trafiły do Zespołu Szkół w Biedrusku oraz Szkoły Podstawowej nr 2 w Suchym Lesie, z przeznaczeniem dla uczniów ze specjalnymi potrzebami.
- Kolejnym rządowym programem jest program „500+ dla nauczycieli”. Wszyscy nauczyciele objęci programem otrzymali dofinansowanie, a z pozostałych środków zakupiono: 60 pendrive’ów z szyfrowaniem oraz 12 drukarek, które przekazane zostały do gminnych placówek oświatowych, dla nauczycieli w celu podniesienia jakości kształcenia na odległość.
- Z Narodowego Programu Rozwoju Czytelni otrzymało dofinansowanie zostało przeznaczone na zakup nowości wydawniczych do szkolnych bibliotek i ich promocję wśród uczniów.
- W ramach projektów „Zdalna Szkoła” i „Zdalna Szkoła +” zakupiono laptopy dla uczniów z poszczególnych szkół, które zgłosiły takie zapotrzebowanie.

Ponadto, w związku z nauką zdalną w szkołach, laptopy i notebooki dla uczniów i nauczycieli Gmina kupiła z własnych środków budżetowych, przeznaczając na ten cel łączną kwotę ok. 165 tys. zł.

BS

EKO konkurs dla dzieci!

Do 30 kwietnia został przedłużony termin składania prac do konkursu ekologicznego „Eko- samochód przyszłości”. Na zwycięzców czekają atrakcyjne nagrody, a wszyscy uczestnicy otrzymają upominki.

REGULAMIN KONKURSU

Organizator

1. Organizatorem Konkursu Ekologicznego pn. „Eko - samochód przyszłości” jest Wójt Gminy Suchy Las. Koordynatorem konkursu jest Referat Oświaty i Sportu – podinspektor Anna Rybarczyk.
2. Adres organizatora: ul. Szkolna 7, I piętro Referat Oświaty i Sportu, 62-002 Suchy Las, tel. 61 89 26 254.

Cel konkursu

Celem konkursu jest: podniesienie świadomości ekologicznej najmłodszego pokolenia, promowanie wśród dzieci idei recyklingu, umiejętność przetwarzania surowców wtórnych.

Warunki uczestnictwa w konkursie

1. Uczestnikami konkursu będą dzieci 6-letnie z przedszkolami i uczniowie z placówek edukacyjnych z gminy Suchy Las. W dwóch grupach wiekowych: przedszkola – dzieci 6-letnie, szkoły – uczniowie klas I – III. Udział w konkursie jest dobrowolny i bezpłatny.
2. Technika wykonania dowolna. Materiały: makulatura (tektura, gazety), zużyte baterie, butelki plastikowe (tzw. „pety”), aluminium (puszki), artykuły plastyczne, opakowania szklane (butelki i słoiki – bez nakrętek) – białe i kolorowe.

Termin i miejsce dostarczenia prac konkursowych.

Prace należy składać do dnia **30.04.2021 r.** w Referacie Oświaty i Sportu – I piętro, ul. Szkolna 7, 62-002 Suchy Las. Prace zgłoszone po terminie nie będą przyjmowane.

Forma prac konkursowych

Praca powinna być przygotowana przez uczestników konkursu indywidualnie bez pomocy osób dorosłych. Każda praca powinna być na odwrocie trwale opisana. Metryczka konkursowa powinna zawierać: *imię i nazwisko autora pracy, wiek, klasa i nazwa przedszkola / szkoły, tytuł pracy oraz kategorię wiekową, adres zamieszkania i telefon kontaktowy, klauzulę informacyjną dot. przetwarzania danych osobowych (podpisana przez rodzica bądź pełnoprawnego opiekuna) – do pobrania ze strony www.suchylas.pl.*

Każdy uczestnik może przesłać maksymalnie jedną pracę. Prace będą zwrócone do jednostek oświatowych po zakończonym konkursie. Nadesłanie prac na konkurs jest równoznaczne z uznaniem warunków niniejszego regulaminu.

Nagrody

1. Komisja konkursowa, powołana przez Organizatora, dokona oceny prac i wyłoni zwycięzców konkursu.
2. Komisja Konkursowa oceniać będzie prace według następujących kryteriów: zgodność pracy konkursowej z tematyką konkursu, pomysłowość, innowacyjność i oryginalność, estetyka wykonania pracy.
3. Zostaną nagrodzeni autorzy trzech najlepszych prac. Organizator planuje również wyróżnienie prac szczególnie ciekawych, które nie zostaną zakwalifikowane do głównych nagród. Wszyscy uczestnicy konkursu otrzymają upominek.

Rozstrzygnięcie konkursu i ogłoszenie wyników

1. Ogłoszenie wyników i wręczenie nagród nastąpi **10.05.2021 r.** Zwycięscy konkursu zostaną poinformowani telefonicznie.
2. Wyniki konkursu zostaną podane do publicznej wiadomości na stronie internetowej Gminy Suchy Las www.suchylas.pl – Aktualności / oświata oraz zostanie umieszczona prezentacja prac nagrodzonych uczniów w „Gazecie Sucholeskiej”.

Ochrona danych osobowych

Administratorem danych osobowych jest Gmina Suchy Las reprezentowana przez Wójta Gminy z siedzibą w Suchym Lesie, ul. Szkolna 13. Dane osobowe przetwarzane są wyłącznie w celu realizacji Konkursu „Eko - samochód przyszłości” i nie będą przekazywane innym odbiorcom. Osobie, której dane dotyczą, przysługuje prawo dostępu do treści jej danych oraz możliwość ich poprawiania. Podanie danych jest dobrowolne jednak bez ich podania nie jest możliwe uczestnictwo w Konkursie.

Wójt Gminy Suchy Las ogłasza Konkurs Ekologiczny

„Eko- samochód przyszłości”

Technika prac dowolna.
Warunek użycie eko materiałów!

Zapraszamy do udziału dzieci z placówek edukacyjnych gminy Suchy Las

- Przedszkola- dzieci 6-letnie
- Szkoły- uczniowie klas I – III

! Nowy termin składania prac: do 30.04.2021 r.
Miejsce składania prac: Referat Oświaty i Sportu,
Urząd Gminy Suchy Las, ul. Szkolna 7, I piętro.

SuchyLas
+ FOR YOU

Prawdziwą miłość poznaje się nie po sile, lecz po czasie jej trwania

Ślubowali sobie miłość, oddanie, że będą razem przez całe życie, na dobre i na złe. Słowa, które wypowiedzieli były niezwykle ważne. To one sprawiły, że stali się mężem i żoną. Przed pięćdziesięcioma laty 27 par z gminy Suchy Las stanęło na ślubnym kobiercu, a dziś świętują piękny jubileusz – Złote Gody.

Z tej wyjątkowej okazji „Złote Pary” zostały zaproszone na uroczyste spotkanie, podczas którego Wójt Gminy Grzegorz Wojtera wraz z Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego Marleną Kuźniemską uhonorowali jubilatów polskim cywilnym odznaczeniem państwowym – Medalem za Długoletnie Pożycie Małżeńskie.

Medal ten został ustanowiony ustawą z dnia 17 lutego 1960 roku o orderach i odznaczeniach, a włączony do obecnego systemu odznaczeń państwowych ustawą z dnia

16 października 1992 o orderach i odznaczeniach. Jest on dowodem uznania dla trwałości związku, a otrzymują go małżeństwa, które razem przeżyły co najmniej 50 lat.

Podczas uroczystości jubilaci otrzymali kwiaty, gratulacje i życzenia, również od przedstawicieli jednostek pomocniczych. Redakcja „Gazety Sucholeskiej” także się do nich dołącza. Życzymy Państwu kolejnych wspólnie spędzonych lat w zdrowiu i szczęściu!

BS

ZŁOTE PARY

JELONEK

Ewa i Ludwik Grajowie

Helena i Władysław Smolarkowie

SUCHY LAS

Barbara i Jan Bromscy

Czesława i Bogdan Harłoczyńscy

Urszula i Andrzej Jerzakowie

Janina Krzyżanowska-Żyto i Romuald Żyto

Maria i Ryszard Kustoniowie

Teresa i Grzegorz Łuczakowie

Daniela i Stanisław Nowakowie

Zofia i Józef Schultzowie

Mieczysława i Andrzej Stachowiakowie

Krystyna i Ryszard Śronowie

ZŁOTKOWO

Barbara i Roman Zamlerowie

GOLĘCZEWO

Maria i Andrzej Stańkowie

ZŁOTNIKI

Halina i Ireneusz Korkowie

Teresa i Czesław Olejniczakowie

Maria i Jacek Remi

BIEDRUSKO

Wanda i Bogdan Białkowie

Anna i Maciej Karaśkiewiczowie

Maria i Roman Łągowie

Janina i Jerzy Nożyńscy

Teresa i Jan Pawliccy

Jadwiga i Jan Ratajowie

Zofia i Jan Siembabowie

Jadwiga i Jan Spyrowie

Jolanta i Włodzimierz Wietrzykowscy

Ewa i Stanisław Zawadowie

XL TURNIEJ TAŃCA

SPORTOWEGO TOWARZYSKIEGO

Wiosna 2021 | Grand Prix Polski PTT
Standard Latin

POD PATRONATEM HONOROWYM WÓJTA GMINY SUCHY LAS GRZEGORZA WOJTERY

17 KWIETNIA 2021 r.

TRANSMISJA NA ŻYWO

YouTube PTT oraz facebook.com/GminaSuchyLas

www.taniec.pl

www.suchylas.pl

Turniejowi towarzyszy zbiórka charytatywna na rehabilitację Jarka, który jest sparaliżowany: siepomaga.pl/jaroslaw-stachowiak

Podaruj 1% podatku – KRS: 0000272272
Cel szczegółowy: dla Jarosława Stachowiaka

Zapraszają Szkoła Tańca **JAWOR** oraz **Urząd Gminy w Suchym Lesie**
Hala Sportowa GOS w Suchym Lesie (bez udziału publiczności)

- Całodniowe współzawodnictwo
- Cztery bloki – godz. 9.00, 11.30, 14.00,

Gala Taneczna – 18.30

Patroni medialni

Sponsorzy

Wystartował Rower Gminny

Po ubiegłorocznym, próbnym uruchomieniu, 1 kwietnia rozpoczyna się pierwszy pełnowymiarowy sezon Sucholeskiego Roweru Gminnego. Na ten moment do dyspozycji mieszkańców jest 10 miejskich rowerów IV generacji, które można wypożyczyć w pięciu punktach zlokalizowanych w wyznaczonej strefie, obejmującej Suchy Las, Jelonek i Złotniki.

Inauguracja Sucholeskiego Roweru Gminnego odbyła się na koniec września minionego roku. System ten został zrealizowany przez Gminę w ramach projektu unijnego, obejmującego budowę ścieżki rowerowej na ulicy Łagiewnickiej w Złotnikach.

W pierwszych dwóch, próbnych miesiącach, w październiku i listopadzie, z Sucholeskiego Roweru Gminnego skorzystało 39 osób. Podczas 73 przejazdów pokonały one 269 kilometrów. Najwięcej wypożyczeń zostało odnotowanych w Złotnikach Wsi i na pętli autobusowej w Jelonku.

A jak będzie w nowym sezonie? Alicja Paczkowska z Referatu Zamówień Publicz-

nych i Środków Zewnętrznych, realizująca projekt z ramienia Urzędu Gminy, zachęca wszystkich do korzystania z Sucholeskiego Roweru Gminnego. Jak podkreśla, system ten jest łatwy w obsłudze i tak naprawdę użytkownika nic nie kosztuje. Poza tym dla tych, którzy będą z niego intensywnie korzystać planowane są atrakcyjne niespodzianki.

System ten, tak jak mówi Pani Alicja, nie jest skomplikowany. Do jego uruchomienia wystarczy telefon i dostęp do Internetu. W skrócie, działa on w następujący sposób. By wypożyczyć Sucholeski Rower Gminny należy założyć konto poprzez aplikację RO-

Sucholeski Rower Gminny
www.sucholeskirower.pl

SuchyLas
+FOR YOU

Weź rower i jedź!

korzystamy na 3 sposoby:

1. sposób pierwszy APLIKACJA

1. Pobierz aplikację ROOVEE i załóż konto na my.roovee.eu

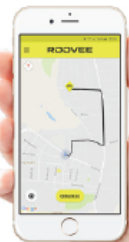
2. Zasil konto przelewem lub kartą

3. Zeskanuj QR kod z kierownicy lub blokadę nad tylnym kołem i jedź!

4. Zamknij ręcznie blokadę tylnego koła i tyle :)

2. sposób drugi BIURO OBSŁUGI KLIENTA

KROK 1
Załącz konto na my.roovee.eu, wpłać odpowiednią kwotę, zaakceptuj regulamin operatora i zapamiętaj TELEKOD

KROK 2
Skontaktuj się z Biurem Obsługi Klienta, podaj NUMER_ROWERA, który chcesz odblokować, a następnie swój TELEKOD

3. sposób trzeci SMS

KROK 1
Załącz konto na my.roovee.eu, wpłać odpowiednią kwotę, zaakceptuj regulamin operatora i zapamiętaj TELEKOD

KROK 2
Uruchom przejazd wysyłając SMS na numer 539 569 930 o treści: start NUMER_ROWERA, który chcesz wypożyczyć, następnie postępuj zgodnie z komunikatem SMS

ROOVEE

Pomoc: Biuro Obsługi Klienta 24h / 7 dni
nr tel. 88 77 66 833 / mail do BOK: bok@roovee.eu

Strefa wypożyczenia: Suchy Las, Jelonek, Złotniki

OVEE lub stronę internetową www.sucholeskirower.pl. Następnie zasilić konto kwotą 15 zł – jest to jednorazowa zwrotna opłata depozytowa, a w momencie wypożyczenia roweru posiadać na koncie minimum 10 zł.

W gminie Suchy Las samo wypożyczenie i korzystanie z roweru, zgodnie z regulaminem, jest bezpłatne. Rower można wypożyczyć z jednego z pięciu specjalnie oznaczonych punktów, które zlokalizowane są: w Suchym Lesie przy Urzędzie Gminy (Szkolna), przy pętli autobusowej w Jelonku (Sosnowa / Nektarowa), na terenie Złotnik Osiedla przy dworcu kolejowym (Dworcowa) oraz w Złotnikach Wsi przy pętli autobusowej (Łagiewnicka / Słoneczna).

W jednym z tych punktów należy także zostawić rower na koniec naszego przejazdu. W innym przypadku, gdy rower porzucimy w dowolnym miejscu, naliczona zostanie nam stosowna kara.

Szczegółowe informacje dotyczące funkcjonowania Sucholeskiego Roweru Gminnego dostępne są na stronie www.sucholeskirower.pl. Na stronie tej znajdują się również dane kontaktowe do Biura Obsługi Klienta, gdzie należy zgłaszać wszelkie problemy związane z funkcjonowaniem systemu: tel. 88 77 66 833 24h/7, e-mail: bok@roovee.eu.

Tegoroczny, inauguracyjny sezon Sucholeskiego Roweru Gminnego planowany jest do końca października, ale uwaga, z możliwością jego przedłużenia. To, jak długo będzie można wypożyczać rowery zależy tylko i wyłącznie od pogody.

Barbara Stachowiak

SUCHARY ROZPOCZĘŁY RUNDĘ

Przyszła wiosna, a wraz z nią runda rewanżowa w ligach piłkarskich sezonu 2020/21.

Dziwny to sezon: bez kibiców, z wieloma zmianami w harmonogramach, z utrudnionymi przygotowaniem do bieżącej rundy.

Rok 2021 rozpoczął się feriami i zakazami trenowania dla amatorskich drużyn seniorskich. Wprawdzie nasze drużyny młodzieżowe przygotowania do rundy rewanżowej mogły bez przeszkód realizować poprzez treningi na obiektach sportowych, ale już zmagania turniejowe i sparingowe często wiązały się z wieloma niedogodnościami. Ograniczenia ilościowe, czasowe, brak kibiców dały o sobie znać, ale jak mawiają: co nas nie zabije, to nas wzmocni!

I seniorzy Sucharów zaczęli mocno! 6 marca na boisku przy Konwaliowej w Suchym Lesie drużyna seniorów w swoim pierwszym meczu rundy wiosennej w Red Box Klasie Okręgowej zwyciężyła 2-1 z Orkanem Jarosławiec. Bramki dla naszej drużyny zdobyli Michał Jaśkowiak z rzutu karnego oraz Maciej Schober. Wielkie brawa dla zespołu za wspaniałą postawę, wolę walki i determinację! Zwycięstwo w tym meczu zostało jednak okupione groźną kontuzją Adnana Zaida. Trzymamy kciuki za jego szybki powrót na boisko!

W drugiej kolejce seniorzy odnieśli przekonujące wyjazdowe zwycięstwo 5-1 nad drużyną Orkana Objezierze. Bramki strzelali: Kamil Postół, Michał

Jaśkowiak, Oskar Szarzyński, Adam Zaid oraz Szymon Zbierski. Dla Oskara Szarzyńskiego było to pierwsze oficjalne trafienie w barwach Sucharów. Mecz w Objezierzu to były zmagania z przeciwnikiem, ale też z warunkami atmosferycznymi. Wiatr i deszcz miały istotny wpływ na przebieg wydarzeń boiskowych.

W pierwszej połowie Suchary grały „pod wiatr” i miało to odbicie w remisowym rezultacie. Po przerwie piłkarska jakość była po naszej stronie i worek z bramkami rozwiązał się bardziej okazale.

Z uwagi na obostrzenia pandemiczne, dalsze zmagania seniorów zostały jednak zawieszone na kolejne trzy tygodnie i powrót na ligowe boiska spodziewany jest na pierwszy poświęcony weekend.

W tej trudnej rzeczywistości swoje mecze będą jednak rozgrywać nasze drużyny młodzieżowe. Od początku roku została wykonana ciężka praca na treningach,

turniejach i sparingach, więc ruszamy do rundy wiosennej z pozytywnym nastawieniem i z nadziejami na sukces sportowy. Rozpoczęła drużyna z kategorii wiekowej „orlik starszy” w ostatni weekend marca, natomiast w kwietniu kolejne zespoły. Mamy nadzieję, że będzie już tylko lepiej, co powinno przelożyć się na możliwie szybki powrót kibiców na trybuny, gdyż bez nich urok grania w piłkę jest niepełny.

Dziękujemy naszym fanom oraz partnerom za dotychczasowe wsparcie w tym trudnym okresie. Zapraszamy do dalszej współpracy i liczymy na WASZ doping. Zapraszamy do śledzenia naszych zmagania na stronie www oraz w mediach społecznościowych. SUCHARY TO MY! MOŻEMY WSZYSTKO!

Mariusz Rembicki

Z cyklu PRZEDSTAWIAMY NASZĄ KADRĘ

PEYRIERE
WILLIAM

WILLY „THE KILLER”
wiek: 32
napastnik

25

wychowanek
TMS Suchary Suchy Las

Kolejnym bohaterem naszej serii jest William „the killer” Peyriere, czyli po prostu Willy. Poza tym, że to „probably the most dangerous man in the world”, William to bardzo sympatyczny człowiek. Zawsze pozytywnie nastawiony do życia i uśmiechnięty. Dopóki się z nim tylko rozmawia, to nie wiadomo co czai się za tym niewinnym spojrzeniem. Jako, że William to bardzo ambitny zawodnik i pasjonat sportów walki, a zwłaszcza wojskowego systemu walki wręcz Krav Maga, to on po prostu nie potrafi robić czegoś na pół gwizdka. Powiedzieć, że gra bezpardonowo to nie powiedzieć nic, ale taki jest Willy. Nigdy i nikomu nie odpuszcza. Mimo, że umiejętności piłkarskie nie są jego atutem (zaczął trenować dopiero po „trzydziestce”), to z pewnością charakteru mógłby mu każdy pozazdrościć. Gdy nasz francuski przyjaciel nie musi z nikim rywalizować jest naprawdę łagodny jak baranek. Rzekłbym do rany przytóż, ale ranę mogłoby bardziej zabołec.

Marcin Jaśkowiak

SZTAB TRENERSKI NIEBIESKO-ŻÓŁTYCH

W ramach cyklu przedstawiającego naszą kadrę trenerską pora na młodego, ambitnego trenera, który od wielu lat reprezentuje Suchary jako piłkarz.

KACPER KLAUSE, 25 lat, licencja trenerska UEFA C

Grę w piłkę rozpoczął jako 10-latek w Rekordzie Chludowo (wychowanek trenera Marka Jętczaka), a karierę juniorską kontynuował w Sucharach Suchy Las. Jako senior grał także w GKS Gołęczewo, w Sparcie Oborniki (IV liga), a przez jeden sezon w UKS City Zen (futsal), by od pięciu lat ponownie reprezentować Suchary. Jest absolwentem AWF w Poznaniu – specjalizacja fizjoterapia, a obecnie kształci się w zakresie przygotowania pedagogicznego. Kacper oprócz piłki nożnej ma bardzo szerokie spektrum zainteresowań: biegi przełajowe, taniec w Zespole Pieśni i Tańca Chludowianie,

„strzelanki” ASG (air soft gun), tenis stołowy (był najlepszy w gimnazjum), a do tego jeszcze relaks nad wodą z wędką w ręce.

Od czterech lat z powodzeniem spełnia się jako trener grup młodzieżowych w Sucharach oraz pracując w Poznańskim 13-tce. Jako boiskowy pomocnik jest uniwersalnym wytrzymałościowcem; po pracy w szkole bez trudu prowadzi grupy młodzieżowe Sucharów, by wieczorem pokazać jeszcze pełne zaangażowanie w trakcie treningu drużyny seniorów. Jego pracę charakteryzuje stoicki spokój i profesjonalne przygotowanie, a podopieczni uwielbiają jego oryginalne treningi. Podobno jego trenerskim idolem jest... Dawid Kaniewski. Być może kiedyś razem usiądą na ławce trenerskiej i poprowadzą wspólnie drużynę Sucharów!

Boiskowy „KAKA” przede wszystkim ceni sobie klasę i elegancję, więc siłą rze-

czy jego ulubione kluby to Real Madryt i AC Milan. Od zawsze jest zagorzałym fanem BMW i przywiązuje dużą wagę do oryginalnych części, co wyklucza go z fanów „wiejskiego tuningu” bawarskiej marki! Prywatnie, ku zmartwieniu wielu okolicznych fanek, od trzech miesięcy szczęśliwie żonaty.

Mariusz Rembicki

Wychowanie przez sport, treningi, poprzez zabawę

Hasło to definiuje, w jaki sposób nasza Akademia podchodzi do sposobu nauczania gry w piłkę nożną u dzieci. Rzeczą zdecydowanie ważniejszą od wyników sportowych jest to jakich zawodników wychowamy. Jeśli wynik sportowy towarzyszy wizji Akademii, to cieszy to podwójnie, ale nie zapominajmy, że wynik w szkoleniu dzieci musi być efektem, a nie celem szkolenia.

Nasi trenerzy rozumiejąc misję Akademii, starają się wychować swoich zawodników przez sport. Świetnym przykładem jest pomysł trenera Darka, który chcąc zobrazować swoim podopiecznym jak ciężką i żmudną pracę trzeba wykonać, żeby zostać piłkarzem, poprosił swoich zawodników żeby po powrocie do domu posprząтали swój pokój na błysk, a jednocześnie poinformował rodziców o zakazie upominania w tym zakresie dzieci. Na koniec konkursu trener wytłumaczył, że odpuszczenie posprzątania jednej zabawki jest jednoznaczne z odpuszczeniem jednego strzału na treningu, druga zabawka to odpuszczenie całego ćwiczenia na treningu, trzecia tworząca bałagan w pokoju to odpuszczenie treningu... Funkcjonując w taki sposób nie da się wygrać konkursu ani zostać piłkarzem. Osoby, które najdłużej utrzymały – bez przypominania przez rodziców – porządek w pokoju, zostały nagrodzone dyplomem, medalem i opaską kapitańską, która miała świadczyć o wzorze do naśladowania. Z kolei Trener Bartek znalazł inny sposób na wychowanie swoich zawodników przez sport. Przy okazji świąt Bożego Narodzenia przygotował wraz z zawodnikami nietypowe kalendarze adwentowe. Zamiast czekoladek zawodnicy każdego dnia otwierali karteczkę z zadaniem. Zadania były różne i oczywiście sportowo-wychowawcze. Między ćwiczeniami koordynacyjnymi oraz motorycznymi znalazły się zadania posprzątania po-

koju, wyniesienia śmieci czy pomocy mamie w kuchni.

Wychowując piłkarzy nie zapominamy o wychowaniu człowieka. Niezmiennie najlepszym sposobem na to jest wychowanie przez sport, a po treningu zawodnik musi mieć uśmiech na twarzy. Nie zapominajmy o tych rzeczach!

Między innymi taka idea przyświeca Lidze Red Box Junior, do której na wiosnę zgłosiła się rekordowa liczba zespołów i uczestników, a najmłodszy za-

wodnicy to 5-latkowie! Grają w niej zespoły z całej Wielkopolski, a naszą gminę będą reprezentować dzieci Red Box Piłkarskiej Akademii z Suchego Lasu, Goleczewa, Biedruska i Chludowa.

Mimo rekordowej liczby zespołów zapisanych na wiosenne rozgrywki, podjęliśmy decyzję – zgodnie z zasadami PZPN – o nieuwzględnianiu żadnych wyników w naszej lidze. Czyli gra i czerpanie samych korzyści i satysfakcji wynikających z gry.

Zaczęliśmy też wprowadzać trening mentalny dla dzieci i rodziców naszej Akademii. To wspierała inicjatywa, która pozwala dzieciom maksymalnie skupić się na treningu, rozwijać swoją osobowość i myśleć pozytywnie, co w efekcie również przekłada się na podwyższenie jakości treningu. Zaczęliśmy pilotażowo od jednego rocznika, by od przyszłego sezonu wprowadzać tego typu treningi już dla kolejnych grup.

Chcąc uczyć się od najlepszych, nasi trenerzy wyjechali do Zabrze, gdzie przez cztery dni odbywali staż w Górniku Zabrze. Pod czujnym i doświadczonym okiem trenerów Górnika Zabrze wspólnie oglądali i dokonywali analizy treningów i meczów mistrzowskich wszystkich zespołów juniorskich. Myślimy o kolejnych stażach i szkoleniach, abyśmy stale mogli się rozwijać dla naszych młodych piłkarzy i naszej Akademii.

Serdecznie zapraszamy do naszej Akademii, czekamy na Was! Więcej informacji www.redboxpilkarskaakademia.pl lub 730 992 150.

Stowarzyszenie Kultury Fizycznej
Red Box

OGŁOSZENIA

**WÓJT GMINY SUCHY LAS
OGŁASZA**

**NABÓR KANDYDATÓW
NA STANOWISKO STRAŻNIKA
W STRAŻY GMINNEJ GMINY SUCHY LAS**

Oferty należy składać do 19 kwietnia.

Szczegółowe informacje dotyczące naboru
na stronie Biuletynu Informacji
Publicznej Urzędu Gminy Suchy Las –
bip.suchylas.pl
w zakładce Oferty pracy.

Zakład Doświadczalny
Instytutu Technologiczno-Przyrodniczego
w Poznaniu,

**POSZUKUJE
ZOOTECHNIKA
ORAZ PRACOWNIKÓW FIZYCZNYCH**

do pracy przy obsłudze stada
bydła mlecznego.

Miejsce pracy - Poznań,
możliwość zakwaterowania
na terenie zakładu.

tel. 601 843 194

P.H.U. „OPALEK”

CHLUDOWO, ul. OBORNICKA 25

SKŁAD OPAŁU

- KOSTKA
- ORZECH
- EKOGRÓSZKI:
- *WESOŁA
- *SKARBK

WULKANIZACJA

- OSOBOWE
- DOSTAWCZE
- CIĘŻAROWE
- ROLNICZE

WYWÓZ NIECZYSTOŚCI

- NA TERENIE:
- POZNAŃ
 - SUCHY LAS
 - OBORNICY

Możliwość płatności kartą

www.opal-lux.pl

tel.: 726 076 770

Sklep Metalowy

szeroki asortyment

- ◆ śruby
- ◆ wkręty
- ◆ blachowkręty
- ◆ łączniki, płaskowniki
- ◆ kątowniki
- ◆ kołki
- ◆ piany montażowe
- ◆ rękawice ochronne
- ◆ maski FFP2 / KN95 / FFP3

MET-BUD

atrakcyjne ceny

62-002 Suchy Las,
ul. Borówkowa 24
tel. 61 652 24 17
tel. 886 434 606
biuro@met-bud.com
www.met-bud.com

Na rynku od 1991 r.

PAWILON WOLNOSTOJĄCY DO WYNAJĘCIA

- o profilu gastronomicznym z pełnym wyposażeniem
- z trzema projektami wnętrza
np. pod piekarnię, pijalnię piwa lub każdą inną działalność
- powierzchnia: 120 m² plus parking i teren przyległy
- lokalizacja: 100 m od Ronda Obornickiego

Pełna oferta na: OLX i Allegro
Tel. 501 770 921

ODDAM W DZIERŻAWĘ LUB SPRZEDAM CENTRUM OGRODNICZE, zlokalizowane w dobrym punkcie na terenie Poznania.

tel. 501 770 921

Firma MOL Sp. z o.o. jest czołowym producentem przesłon okiennych na terenie całej Europy. Swoją działalność rozpoczęła w 1991 roku w Poznaniu i od prawie 30 lat pozostaje liderem w swej branży.

W związku z nadchodzącym sezonem 2021 na rolety, markizy, moskitiery oraz rozbudową firmy w Suchym Lesie poszukujemy:

STUDENTÓW

do pracy na produkcji.

Praca lekka, polegająca na pomocy przy montażu rolet, moskitier, markiz oraz pakowaniu wyrobów gotowych. Umowa na zlecenie ze stawką 18,50 PLN netto na godzinę.

CV prosimy przysyłać na adres: praca@mol.net.pl

REKLAMA:

Barbara Stachowiak,
tel.: 61 892 65 08
e-mail: b.stachowiak@suchylas.pl

PARTKOM
TECHNIKA KOMPUTEROWA
501-448-785
partkomserwis@gmail.com
sprzedaż i naprawa komputerów

f, booksy: ZDROWIENATURALNIE

**REFLEKSOLOGIA
CHIROPRAKTYKA
OSTEOPATIA, BIOMASAŻ
BIOENERGOTERAPIA**

Asia 518 752 333

**AKUPUNKTURA, BAŃKI
ZIOŁA CHIŃSKIE, MOKSA**

Marcin 797 354 634
Rokietnica, ul. Chabrowa 3
WWW.ZDROWIENATURALNIE.PL

GRUBE

ul. Obornicka 14 a
62-002 SUCHY LAS
tel./fax 61 8115 515
e-mail: grube@grube.pl

Urządzenia
akumulatorowe
już od **499,-**

STIHL

www.grube.pl • www.grube.stihl-online.pl

UBEZPIECZENIA

JESTEŚMY DLA CIEBIE ONLINE

Nowy Rynek 2 (obok poczty)
62-002 Suchy Las
tel./fax 61 652 16 97
tel. kom. 507 128 032
biuro@ubezpiezeniasucholeskie.pl

www.ubezpiezeniasucholeskie.pl

LABORATORIUM TECHNIKI DENTYSTYCZNEJ

Marcin
Gizanowski
LABORATORIUM
TECHNIKI
DENTYSTYCZNEJ

- ekspresowe naprawy protez
- wykonywanie protez zębowych
- protezy elastyczne
- indywidualne szyny ochronne dla osób uprawiających sport

**Suchy Las, Os. Poziomkowe 4, tel. 602 79 29 20
(róg ulic Truskawkowej i Jeżynowej)**

**OSTOJA
JELONEK**

II ETAP JUŻ W SPRZEDAŻY

Zobacz więcej na
OSTOJAJELONEK.PL

Wygodny, sprawny dojazd

Duże okna i dwa tarasy

Wysoki standard wykończenia

W pełni murowana konstrukcja

Duże działki i ogrody

Umów się na spotkanie już dziś!

info@ostojajelonek.pl

572 509 333